

Rakennus- ja ympäristölautakunta

14.03.2018

Aika 14.03.2018 klo 18:00 - 19:34**Paikka** Halikon virastotalon kahvio, os. Hornintie 2-4, Halikko**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
36	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
37	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	5
38	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	6
39	Ympäristölupahakemuksen raukeaminen, nautakasvattamo, 734-730-2-21	7
40	Ympäristölupa 1/2018, eläinsuoja, lihasikala, Viiman Tila Oy, 734-684-3-32	10
41	Maa-ainestenotto, lupa-ajan jatkaminen, Esko Gustafsson Oy, kallio, 734-606-7-19, lupa 5-2008	21
42	Maa-ainesluvan lupamääräyksen muuttaminen, Esko Gustafsson Oy, Hietalanmetsä 734-606-2-31	38
43	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Lupajan Murske Oy:n yhdistelmäluupahakemuksesta, Louhosmäki 734-599-24-7	42
44	Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2017	46
45	Ympäristönsuojelun henkilöstömuutoksista johtuvat järjestelyt	52
46	Rakennusvalvonnan henkilöstömuutoksista johtuvat järjestelyt	53
47	Viranhaltijapäätökset	54
48	Tiedoksi tulleet	55

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Saari Ismo	18:00 - 19:34	puheenjohtaja	
	Wallius Jerina	18:00 - 19:34	1. varapuheenjohtaja	
	Alanko Kaarlo	18:00 - 19:34	2. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Tapio	18:00 - 19:34	jäsen	
	Fontell Matti	18:00 - 19:34	jäsen	
	Hammar Noora	18:00 - 19:34	jäsen	
	Hellsberg Ralf	18:00 - 19:34	jäsen	
	Kuisma Seppo	18:00 - 19:34	jäsen	
	Lautiala Arja	18:00 - 19:34	jäsen	
	Lindholm Sanna	18:00 - 19:34	jäsen	
	Pihakivi Sanna	18:00 - 19:34	jäsen	
	Tekkala Kalle	18:00 - 19:34	jäsen	
Poissa	Puopolo Saija-Reetta		jäsen	
Muu	Vallittu Pertti	18:00 - 19:34	kaupunginhallituksen edustaja	
	Susi Antti	18:00 - 19:34	nuorisovaltuuston edustaja	
	Paranko Pirkko	18:00 - 19:34	asiantuntija	
	Ranki Janne	18:00 - 19:34	asiantuntija	
	Suutari Riitta	18:00 - 19:34	asiantuntija	
	Nieminen Esa	18:00 - 19:34	esittelijä	
	Koskinen Eeva	18:00 - 19:34	pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset Salossa 19. maaliskuuta 2018Ismo Saari
PuheenjohtajaEeva Koskinen
Pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 36 - 48

Pöytäkirjan tarkastus Salossa 19. maaliskuuta 2018Seppo Kuisma
Pöytäkirjan tarkastajaKalle Tekkala
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja nähtävillä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa alkaen tiistaina 20. maaliskuuta 2018.

Sini Salminen
vs. toimistosihteeri

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 36**

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle**Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 37**

Rakennus- ja ympäristölautakunnan § 5 päätöksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan kokousta seuraavana maanantaina kaupungintalon infopisteessä, os. Tehdaskatu 2 ja sen tarkastaa kaksi kokouksessa tehtävään nimettyä jäsentä.

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Seppo Kuisma ja Kalle Tekkala.

Lisäksi rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 20.3.2018.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen**Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 38**

Rakennus- ja ympäristölautakunnalle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 147 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös:

Esittelijä muutti esitystään. Esityslistalta poistettiin seuraavat asiat:

§45 Ympäristönsuojelun henkilöstömuutoksista johtuvat järjestelyt
§46 Rakennusvalvonnan henkilöstömuutoksista johtuvat järjestelyt

Lisäksi kohtaan tiedoksi tulleet tuodaan tiedoksi yksi asia lisää.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Ympäristölupahakemuksen raukeaminen, nautakasvattamo, 734-730-2-21

2761/11.01.00.00.01/2014

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 39

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Heidi Veck, heidi.veck@salo.fi, 02 778 7801.

Asia

██████████ jätti 16.12.2014 ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisen hakemuksen perustaa nautakasvattamo enintään 125 lihanaudalle Salon Suomenselällä kiinteistöllä 734-730-2-21 Uusikartano, ██████████

Uusikartanon tilan talouskeskus sijaitsee Omenojärven II-luokan pohjavesialueella, 0277652, Omenojärven NATURA-alueesta noin yksi kilometri etelään.

Lupahakemuksen vireilläolosta tiedotettiin kuuluttamalla siitä 7.1.-6.2.2015 Salon kaupungin ilmoitustaululla. Kuulutusta koskeva ilmoitus julkaistiin Salon Seudun Sanomissa 6.1.2015. Hakemuksesta tiedotettiin erikseen kirjeellä tiedossa oleville 13 asianosaiselle. Tarkastuskäynti tilalle tehtiin 24.2.2015.

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolloilta, Liikelaitos Salon Vedeltä ja Varsinais-Suomen ELY-keskukselta. Lupapäätös valmisteltiin ympäristönsuojelussa siten, että päätösehdotuksessa oli 25 lupamääräystä.

Lupa-asia oli tarkoitus tuoda lautakunnan päätettäväksi 10.6.2015, mutta hakija pyysi asian vetämistä pois esityslistalta.

Tämän jälkeen hakija ei ole vastannut sähköposteihin tai kirjeisiin, joita on lähetetty sen selvittämiseksi, haluaako hakija jatkaa luvan käsittelyä, vai peruuttaako hän hakemuksensa. Hakijaa kuultiin hakemuksen käsittelyn jatkamisesta viimeksi 11.9.2017 saantitodistuksella lähetetyllä kirjeellä. Hakija vastaanotti kirjeen 22.9.2017. Vastausta pyydettiin 31.10.2017 mennessä. Vastausta ei saatu.

VALMISTELIJAN EHDOTUS

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että ██████████ ympäristölupahakemuksen käsittely raukeaa.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Asian käsittelystä peritään 612,50 €.

Maksu perustuu Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 (§ 39) hyväksymään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n liitteenä olevaan maksutaulukkoon ja taksan 6 §:ään.

Perustelut

Hakija ei pyynnöistä huolimatta ilmoita aikomuksistaan hakemuksen suhteen. Hän on siten mitä ilmeisimmin vetäytynyt hankkeesta, eikä enää hae ympäristölupaa. Hakemus voidaan näin ollen rauettaa.

Ympäristölupapäätös oli valmisteltu valmiiksi lautakuntakäsittelyä varten ja siihen oli käytetty huomattava työmäärä, joten päätöksestä on perittävä riittävä maksu.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 (§ 39) hyväksymä
ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Päätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä

Jäljennös päätöksestä   Salon kaupunginhallitus
(sähköisesti)

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustaululla www.salo.fi/ilmoitustaulu. Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojeluyksikössä Halikon virastotalossa, os. Hornintie 2-4, Halikko. Lisäksi päätös löytyy kaupungin internet-sivuilta: www.salo.fi-Päätöksenteko ja talous-Esityslistat ja pöytäkirjat-Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.3.2018.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusosoitus on liitteenä.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää valmistelusta ilmenevin perustein, että ympäristölupahakemuksen käsittely raukeaa.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Asian käsittelystä peritään 612,50 €.

Maksu perustuu Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 (§ 39) hyväksymään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n liitteenä olevaan maksutaulukkoon ja taksan 6 §:ään.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Ympäristölupa 1/2018, eläinsuoja, lihasikala, Viiman Tila Oy, 734-684-3-32

2047/11.01.00.00.01/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 40

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Heidi Veck, heidi.veck@salo.fi,
02 778 7801

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta
ympäristölupahakemuksesta, joka koskee olemassa olevaa lihasikalaa.

Luvan hakija

Viiman Tila Oy
Liike- ja yhteisötunnus 2162635-2

Toiminta ja sen sijainti

Salon Perttelissä kiinteistöllä 734-684-3-32 Haapaniemi, osoitteessa
Kurajoentie 18, 25370 Pertteli.

Luvan hakemisen peruste

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 27 §
Ympäristönsuojelulaki, liite 1, taulukko 2, kohta 11 a)

Lupaviranomaisen toimivalta

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 § kohta 10 a)

Asian vireilletulo

Lupa-asia on tullut vireille 24.8.2017, kun Etelä-Suomen aluehallintovirasto
siirsi lupa-asian kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Viiman Tila Oy
toimitti ympäristölupahakemuksen 13.12.2017.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja kaavoitustilanne

Viiman Tila Oy:llä on Etelä-Suomen Aluehallintoviraston 30.9.2010
myöntämä ympäristölupa 2900 lihasian kasvatukseen
(ESAVI/356/04.08/2010). Laajennettua toimintaa ei ole aloitettu.

Hakija on liittänyt lupahakemukseen maanvuokrasopimukset.

Toiminnan sijoituspaikka on Salon seudun maakuntakaavassa maa- ja
metsätalousaluetta (M). Alueella ei ole muuta kaavaa.

Laitoksen sijainti ja sen ympäristö

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle, joka on pääasiassa peltoa. Ympäristössä on jonkin verran haja-asutusta. Kuusjoen keskustaajama on noin kolmen kilometrin päässä pohjoisessa. Valtakunnallisesti tärkeän maisema-alueen (Uskelan- ja Halikonjoen laaksot) raja on noin 2,5 km päässä etelässä.

Lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee eläinsuojasta noin 160 m kaakkoon. Seuraavat asuinrakennukset ovat tilakeskuksesta noin 240 m luoteeseen, 350 m lounaaseen ja 360 m koilliseen.

Sijoituspaiikka ei ole pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Tattulan 1-luokan pohjavesialue, jonka raja on noin 2,5 km päässä eläinsuojasta etelään. Lähin vesistö on lietesäiliöistä noin 170 m päässä oleva Kurajoki, johon laskeva oja virtaa lähimmillään noin 50 m päässä.

Noin 500 m päässä sikalasta luoteeseen on yksityinen Kurajoen luonnonsuojelualue. Lähin Natura-alue on yli 4 km päässä.

HAKEMUKSESSA ESITETYT ASIAT

Laitoksen toiminta

Viiman tilalla kasvatetaan lihasikoja kahdessa sikalarakennuksessa ja eläinpaikkoja on yhteensä 780. Sianlihaa tuotetaan vuodessa 200 000 kg. Tilalla oli laajennussuunnitelma ja sitä varten haettiin Etelä-Suomen Aluehallintovirastolta ympäristölupa 2900 lihasian kasvatukseen (ESAVI/356/04.08/2010). Laajennettua toimintaa ei kuitenkaan koskaan aloitettu.

Tilalla on kaksi sikalarakennusta, joissa vanhassa sikalassa on 220 lihasikaa ja uudessa sikalassa kahdessa osastossa 260 sikaa ja 300 sikaa. Sikaloissa on koneellinen ilmanvaihto ja poistohormit (3kpl) katolla. Sikalat toimivat lietelantajärjestelmällä.

Tilalla on kaksi lietesäiliötä, joista toinen 1000 m³ säiliö sijaitsee sikalarakennusten vieressä ja toinen 2000 m³ säiliö noin 370 m päässä sikalarakennusten pohjoispuolella. Tätä lietesäiliötä lähin asuinrakennus sijaitsee 260 m päässä lounaassa. Säiliöt katetaan EPS-rakeella. Lisäksi sikalarakennusten vieressä on 600 m³ säiliö, joka on poistettu käytöstä. Kuormausalue on tiivistettyä soraa. Lietekuiluissa on lannanvarastointitilavuutta noin 100 m³. Lietesäiliöt ovat altapäin täytettäviä.

Lannan levitykseen käytettävissä olevaa peltoalaa on 297 ha, josta omaa 100 ha ja vuokrapeltoa 197 ha. Lannanlevitys tapahtuu viikoilla 14-22 ja 35-39.

Vesi hankitaan tilan omasta kaivosta.

Tilalla on 10 m³ kuivurisäiliö, 10 m³ sikalan lämmitykseen tarkoitettu säiliö ja 4 m³ ja 7 m³ säiliöt koneiden tankkausta varten. Sikalan lämmitystä varten oleva säiliö on hankittu vuonna 2000 ja siinä on varalta myös tankkauspistooli. 4 m³ säiliö on huollettu 4-5- vuotta sitten ja 7 m³ säiliö on vuodelta 1996. Säiliöt ovat betonilaatoilla. Säiliöt on palotarkastettu viimeksi 4-5 vuotta sitten.

Kasvinsuojeluaineet säilytetään lukitussa lämpimässä sisätilassa.

Ympäristökuormitus ja –vaikutukset

Toiminnasta syntyvät päästöt ovat mahdolliset ravinnepäästöt vesistöön ja päästöt ilmaan. Suurimmat riskivaiheet päästöille ovat lannan käsittely, varastointi ja levitys.

Eläinsuojan pesuvedet johdetaan lantavarastoon. Sikaloiden WC:t on poistettu käytöstä.

Kuolleet eläimet varastoidaan kylmäkontissa ja toimitetaan raatokeräykseen. Kuolleita eläimiä tulee noin 1700 kg/v. Jäteöljyä kerätään 200 l tynnyriin noutoa varten. Kuivikepakkauksista syntyy muovijätettä noin 100 l vuodessa ja se toimitetaan itse Salon hyötykäyttö Oy:lle.

Kuorma-autoliikennettä tilalle on kaksi kertaa viikossa.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Lietelannan ajosta aiheutuneisiin valumiin on varauduttu. Toimintasuunnitelmana on tien lanaus ja maa-aineksen poistaminen.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

Tilalla on tehty seuraavia toimenpiteitä haju ja ravinnepäästöjen ehkäisemiseksi:

- lietesäiliöt täytetään altapäin
- liete levitetään letkulevittimellä
- on rakennettu uusi lietesäiliö
- sikalaan on asennettu korkeapaine sumutusjärjestelmä, joka laskee lämpötilaa ja sitoo pölyä
- lietesäiliöt katetaan EPS-rakeella
- sikala pidetään siistinä
- laitteistot, välineet ja rakennukset tarkastetaan ja niitä ylläpidetään säännöllisesti

Toiminnan vaikutukset ympäristöön

Toiminnasta ei aiheudu merkittäviä pysyviä vaikutuksia ympäristöön eikä hakemuksen mukainen toiminta edellytä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista selvitystä.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla siitä 12.1.-12.2.2018 Salon kaupungin ilmoitustaululla. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu Salon Seudun Sanomissa 12.1.2018. Asiakirjat ovat olleet nähtävinä kuulutusajan Salon kaupungin ympäristönsuojeluyksikössä. Hakemuksesta on tiedotettu erikseen

9.1.2018 päivätyllä kirjeellä 7 asianosaiselle.

Tarkastukset

Tilalle tehtiin tarkastuskäynti 15.2.2018. Tarkastuksesta laadittiin muistio.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole esitetty.

Lausunnot

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolto ei antanut lausuntoa.

Valmistelijan ehdotus:

VIRANOMAISEN RATKAISU

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Viiman Tila Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan lihasikalalle, jossa on eläinpaikat 780 lihasialle Salon Pertteliin kiinteistölle 734-684-3-32 Haapaniemi, osoitteessa Kurajoentie 18, 25370 Pertteli.

Tämä päätös korvaa Etelä-Suomen Aluehallintoviraston 30.9.2010 antaman ympäristölupapäätöksen ESAVI/356/04.08/2010.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei seuraavissa lupamääräyksissä toisin määrätä. Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä edellä mainittujen eläinmäärien lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Lannan käsittely ja varastointi

1. Eläinsuojan toiminnassa syntyvän lannan käsittelyssä on noudatettava Valtioneuvoston asetusta (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta.
2. Kaikki eläinsuojista, rehuvarastoista ja muista eläinsuojan toimintaan liittyvistä tiloista muodostuva lanta, pilaantunut rehu ja pesuvedet, on varastoitava vesitiiviissä lannan varastointitiloissa.
3. Lantaa, pesuvesiä ja pilaantuneita rehuja on käsiteltävä ja hyödynnettävä ne siten, ettei käsittelyn ja hyödyntämisen aikana aiheudu valumia, ravinnepäästöjä, teiden likaantumista, roskaantumista tai kohtuutonta rasiutusta naapureille. Vahingon tai onnettomuuden seurauksena ympäristöön joutunut lanta on välittömästi korjattava talteen.

4. Lantavarastot on tyhjennettävä perusteellisesti vuosittain. Tyhjennyksen yhteydessä on tarkastettava varastojen kunto ja havaitut puutteet on korjattava välittömästi.

Lannan hyödyntäminen

5. Lanta ja mahdolliset pesuvedet on hyödynnettävä lannoitteena pelloilla. Niitä voidaan tämän lisäksi toimittaa käsiteltäväksi ympäristöluvan perusteella toimivaan laitokseen.

6. Toiminnanharjoittajalla tulee olla jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen soveltuvaa peltoa eläinmäärään nähden riittävästi, siten että lantaa ei levitetä fosforiluokaltaan korkeille tai arveluttavan korkeille pelloille. Luvan mukaiselle enimmäiseläinmäärälle on oltava käytettävissä lannan levitykseen soveltuvaa peltoalaa vähintään 86,7 ha.

7. Luvan haltijan on tiedotettava mahdollisille lannan vastaanottajille lannan varastointia, käsittelyä, kuljetusta ja levitystä koskevista lupamääräyksistä.

8. Lannan käsittely- ja levitysajankohtaa sekä levityspeltoa valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristön viihtyisyytekijät ja naapureille aiheutuva hajuhaitta. Lannan käsittelyä ja levitystä tulee välttää yleisinä juhlapäivinä ja juhlatilaisuuksien aikana.

9. Lantaa ei saa levittää luokitelluille pohjavesialueille. Tulvaherkille pelloille lantaa saa levittää vasta kevättulvien kuivuttua. Lannan syyslevitys tulvaherkille pelloille on kielletty.

Jätteiden käsittely ja kemikaalien varastointi

10. Kuolleet ja lopetetut eläimet tulee käsitellä noudattaen voimassa olevaa eläinperäisiä jätteitä koskevaa lainsäädäntöä ja siitä annettuja ohjeita ja säädöksiä.

11. Rehut, polttonesteet, kemikaalit ja jätteet on varastoitava ja käsiteltävä tilalla niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, kohtuutonta hajuhaittaa tai pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- ja pohjavedelle eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

12. Polttonestevarastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa ja niiden kunto tulee tarkastaa riittävän usein. Tankkauspaikan tulee olla tiivispohjainen ja säiliöiden täyttö- ja tankkauspaikan läheisyyteen on varattava riittävä määrä imeytysainetta mahdollisen vuodon imeyttämistä varten.

Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee noudattaa kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeita.

13. Polttonestesäiliöt on sijoitettava suoja-altaaseen siten, että mahdolliset vuodot eivät pääse maaperään ja tankkausalue on tehtävä tiivispohjaiseksi. Muutostyöt on tehtävä 31.12.2020 mennessä. Sadeveden pääsy suoja-altaaseen tulee estää katoksella tai muulla vastaavalla

järjestelyllä. Työn valmistuttua siitä on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

14. Haittaeläimiä, kuten rottia, hiiriä ja karpäsiä tulee tarvittaessa torjua rehuhygieniaan, yleiseen viihtyisyyteen ja eläinsuojan rakenteisiin aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

15. Toiminnassa syntyvän muun jätteen käsittelyssä on noudatettava Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä. Eri jätelajit on pidettävä erillään toisistaan ja toimitettava niille tarkoitetuille vastaanotto- tai käsittelypaikoille.

Raportointi

16. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Kirjanpidosta tehty vuosittainen yhteenveto on toimitettava seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin ympäristönsuojeluyksikölle. Yhteenvetoon tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- tiedot eläinmääristä
- tiedot lantamääristä ja levityspaikoista ja -aloista
- jäljennökset uusista enintään viisi vuotta vanhoista lannan ravinneanalyyseistä
- jäljennökset uusista tai muutetuista pellonvuokrasopimuksista, lannanlevityssopimuksista tai lannanluovutusopimuksista
- tiedot kuolleiden eläinten määristä ja toimituspaikoista
- tiedot toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Muut määräykset

17. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

18. Häiriö- ja poikkeustilanteista, jotka saattavat aiheuttaa ympäristönpilaantumisen vaaraa tai merkittävää haittaa naapureille, on ilmoitettava välittömästi Salon kaupungin ympäristönsuojeluyksikölle.

Öljy ja kemikaalivahingoista tulee aina ilmoittaa Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle (häätäkeskukseen) varsinaisten torjuntatoimien suorittamiseksi.

19. Toiminnan olennaisesta lisäämisestä tai muuttamisesta, lopettamisesta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluyksikölle.

20. Toiminnan loppuessa tai keskeytyessä on varastoitu lanta ja muut jätteet toimitettava asianmukaiseen hyötykäyttöön tai keräykseen.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemusasiakirjojen ja tämän päätöksen mukaisesti harjoitettu toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti eläinsuojan toiminnasta ei aiheudu terveystahaitta, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai meren pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski.

Päästöjen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi annetut lupamääräykset perustuvat ajantasaiseen ympäristönsuojelulainsäädäntöön ja parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1: Kun toimitaan valtioneuvoston asetuksen mukaan, lietalannan käsittelystä ei aiheudu ympäristöpilaantumisen vaaraa. Hakemuksessa ilmoitettu lantatilavuus on valtioneuvoston asetuksen mukaan riittävä.

Lupamääräys 2: Määräyksellä varmistetaan, että lannan lisäksi myös pilaantunut rehu ja pesuvedet varastoidaan ja käsitellään asianmukaisesti.

Lupamääräys 3: Määräyksellä varmistetaan, ettei lietalannan, pesuvesien ja pilaantuneiden rehujen käsittely ja kuljetus aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveystahaitta. Lannan varastointi sekä lantavarastojen täyttö ja tyhjennys ovat toimintoja, joista saattaa aiheutua päästöjä, jos toimintaa ei harjoiteta riittävällä huolellisuudella ja varovaisuudella.

Lupamääräys 4: Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen. Tyhjien varastojen rakenteet voidaan samalla tarkastaa silmämääräisesti mahdollisten vaurioiden varalta.

Lupamääräys 5: Lannan hyödyntämisellä lannoitteena pellolla tarkoitetaan lannan käyttöä siten, että ei tapahdu peltojen yllannoitusta eikä toimenpiteillä lisätä ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Tarvittaessa lanta voidaan toimittaa myös muualle ympäristöluvalla toimivaan laitokseen käsiteltäväksi. Eläinsuojan pesuvedet on järkevintä käsitellä samalla tavalla.

Lupamääräys 6: Maaperän pilaaminen on kielletty. YSL 16§:n mukaan maahan ei saa päästää ainetta siten, että seurauksena on maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa ympäristölle. Jos maaperässä on ylimäärin fosforia, vesistöjä rehevöittävien valumien riski kasvaa. Fosforilla kyllästetty maa aiheuttaa siis ympäristöpilaantumisen

vaaraa. Tämä kieltö on olemassa ympäristökorvausjärjestelmässä, mutta siihen liittyminen on vapaaehtoista.

Lannan levitysalalaskelma perustuu ympäristöministeriön antamaan ohjeeseen kotieläintalouden ympäristönsuojelusta (2009). Levitysala perustuu lannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen fosforilannoitustarpeeseen.

Lupamääräys 7: Lannan vastaanottajille, sopimuspeltojen omistajille tai haltijoille ei voida asettaa ympäristöluvassa heitä sitovia määräyksiä. Luvanhaltija on kuitenkin vastuussa laitoksensa tuottamasta lannasta ja lannan asianmukaisesta sijoittamisesta silloin, kun lantaa ei toimiteta ympäristöluvan omaavaan laitokseen. Tähän perustuu luvan haltijan velvollisuus tiedottaa lannan vastaanottajille lannan varastointia, käsittelyä, kuljetusta ja levitystä koskevista lupamääräyksistä.

Lupamääräys 8: Lannan levityksestä aiheutuva hajuhaitta on kestoaltaan lyhytaikaista. Lannan levityksestä aiheutuva haittaa voidaan kuitenkin vähentää välttämällä levitystä sellaisina ajankohtina, jolloin siitä aiheutuisi ilmeistä haittaa.

Lupamääräys 9: Lannan käyttö lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla aiheuttaa pohjavesien pilaantumisen riskin. Siksi lannan käyttö pelloilla, jotka sijaitsevat luokitelluilla pohjavesialueilla, on kielletty.

Lupamääräys 10: Tällä hetkellä voimassa ovat laki eläimistä saatavista sivutuotteista (517/2015) ja sen nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (783/2015) eläimistä saatavista sivutuotteista sekä komission asetus (EU) muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saata-vien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä (1069/2009) ja tämän toimeenpanoasetus (142/2011). Toimimalla näiden säädösten ja ne mahdollisesti korvaavien säädösten mukaisesti kuolleiden eläinten käsittelystä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lupamääräys 11: Hyvillä varastointi- ja toimintatavoilla estetään kohtuuttomat haitat naapureille ja estetään ympäristön pilaantumista.

Lupamääräys 12: Polttonesteiden ja kemikaalien oikealla varastoinnilla estetään ympäristöpilaantumisen vaara. Tankkauspaikan riittävällä suojauksella ja sen läheisyyteen sijoitetuilla imeytysaineilla voidaan ehkäistä maaperän pilaantumista mahdollisessa vahinkotilanteessa

Lupamääräys 13: Sijoittamalla polttonestesäiliöt suoja-altaaseen ja tankkauspaikan riittävällä suojauksella parannetaan tilan polttonesteiden varastoinnin turvallisuutta. Tilan säiliöt ovat kuitenkin melko uusia, joten suoja-altaan rakentamiselle voidaan antaa pitkä toteutusaika aiheuttamatta ympäristöpilaantumisen vaaraa.

Lupamääräys 14: Torjumalla haittaeläimiä estetään terveyshaitat ja viihtyvyyshaitat.

Lupamääräys 15: Jätteiden asianmukaisella käsittelyllä ja varastoinnilla sekä niiden toimittamisella asianmukaiseen käsittelyyn voidaan estää

ennakolta haitallisten vaikutusten syntyminen. Jätelain mukaan on ensisijaisesti vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jätteiden käsittely on suunniteltava ja järjestettävä niin, että jätteestä päätyy mahdollisimman vähän loppusijoitukseen.

Lupamääräys 16: Raportointimääräys on annettu viranomaisten tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Viranomaisen saamien tietojen avulla voidaan seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista.

Lupamääräys 17: Ympäristönsuojelulaki velvoittaa ennaltaehkäisemään ja minimoimaan haitat ja käyttämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudattamaan ympäristön kannalta parhaita työmenetelmiä. Lupamääräys velvoittaa toiminnanharjoittajan ottamaan uutta käyttökelpoista tekniikkaa soveltuvin osin käyttöön jatkossa, mikäli siten voidaan päästöjä olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia.

Lupamääräys 18: Määräyksellä varmistetaan tiedon kulku valvontaviranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa.

Lupamääräys 19: Toiminnan olennainen muuttaminen tai laajentaminen edellyttää uuden ympäristöluvan hakemista. Toiminnan muutokset voivat vaikuttaa myös valvontatoimiin. Valvonnan takia viranomaisella on oltava tieto ajantasainen toiminnanharjoittajasta, jotta yhteydenotot onnistuvat tarvittaessa nopeasti.

Lupamääräys 20: Toiminnan lopettaminen edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Toiminnan lopettamisen vuoksi valvontaviranomainen myös tekee tarvittavat muutokset valvontaohjelmiin ja tietojärjestelmiin. Tämän vuoksi tieto lopettamisesta on toimitettava myös ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia ja ympäristöön kohdistuvia riskejä lisäävä tai muu olennainen muutos toiminnassa aiheuttaa velvollisuuden ympäristöluvan uusimiseen.

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Lupa raukeaa, jos toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta, tai toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta, tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai toiminta on lopetettu.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-8, 11-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 29, 34, 39-40, 42-44, 48-49, 51-53, 58, 62, 66, 70, 83-85, 87, 88, 94, 134, 154, 155, 156, 170, 172, 178, 190, 191, 198, 205 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 11, 13-15 §
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15-17, 28, 29, 41, 72, 118, 119, 122 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) § 20
Valtioneuvoston asetus (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta
Lounais-Suomen jätehuoltomääräykset
Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräykset

Päätöksessä on otettu huomioon ympäristöministeriön 29.6.2009 antama ohje kotieläintalouden ympäristönsuojelusta, laki eläimistä saatavista sivutuotteista 517/2015 ja sen nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 783/2015 eläimistä saatavista sivutuotteista sekä komission asetus (EU) muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä (1069/2009) ja tämän toimeenpanoasetus (142/2011).

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Lupahakemuksen käsittelymaksu on 1225 €. Maksu perustuu Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 (§ 39) hyväksymään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Maksua on alennettu 30 % taksan 5.1 kohdan mukaan, koska työmäärä on ollut keskimääräistä pienempi.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä	Viiman Tila Oy
Jäljennös päätöksestä (sähköisesti)	Salon kaupunginhallitus Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolto Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Riskienhallinta / Maatalouskohteiden ympäristöluvut Muistutuksen jättäneet (kirjeenä)
Tieto päätöksestä	Asianosaiset

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustaululla www.salo.fi/ilmoitustaulu. Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojeluyksikössä Halikon virastotalossa, os. Hornintie 2-4, Halikko. Lisäksi päätös löytyy kaupungin internet-sivuilta: www.salo.fi-Päätöksenteko ja talous-Esityslistat ja pöytäkirjat-Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.3.2018.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusosoitus on liitteenä.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Viiman Tila Oy:lle valmistelun mukaisesti ja siitä ilmenevin ehdoin ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan lihasikalalle, jossa on eläinpaikat 780 lihasialle Salon Pertteliin kiinteistölle 734-684-3-32 Haapaniemi, osoitteessa Kurajoentie 18, 25370 Pertteli.

Tämä päätös korvaa Etelä-Suomen Aluehallintoviraston 30.9.2010 antaman ympäristölupapäätöksen ESAVI/356/04.08/2010.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei valmistelusta ilmenevissä lupamääräyksissä toisin määrätä. Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä edellä mainittujen eläinmäärien lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Lupahakemuksen käsittelymaksu on 1225 €. Maksu perustuu Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 (§ 39) hyväksymään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Maksua on alennettu 30 % taksan 5.1 kohdan mukaan, koska työmäärä on ollut keskimääräistä pienempi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Maa-ainestenotto, lupa-ajan jatkaminen, Esko Gustafsson Oy, kallio, 734-606-7-19, lupa 5-2008

3057/10.03.00.05.00/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 41

Valmistelija: ympäristöinsinööri Sirpa Sorsa, sirpa.sorsa@salo.fi, 02 778 7806 ja ympäristönsuojelutarkastaja Hillevi Lehto, hillevi.lehto@salo.fi, 02 778 7805

Perniön kunta on myöntänyt Esko Gustafsson Oy:lle 6.6.2008 § 184 maa-ainesluvan, jonka lupakäsittely on esitetty seuraavassa lainauksena:

"PERNIÖN KUNTA
Kunnanhallitus 2.6.2008 184 §

MAA-AINESTEN OTTO: ESKO GUSTAFSSON OY

Ympäristölautakunta 43 § 7.5.2008	<i>Luvan n:o</i>	5-2008
<i>Hakija</i>	<i>Nimi</i>	<i>Osoite</i>
	Esko Gustafsson Oy	Mäntyniementie 26, 25500 Perniö
<i>Sijainti</i>	<i>Kylä, tila ja RN:o</i>	<i>Tilan pinta-ala</i> <i>Kaivualue</i>
	Mäkisauru, Kyrönmäenmetsä 7:11	n. 5,05 ha 4,25 ha
<i>Hakemus</i>	Ottamissuunnitelma	☒ On ☐ Ei ole
	Ottettava maa-ainelaji	☒ kivi
	Haettu ottomäärä ja -aika	440.000 m ³ 10 vuotta
	Kuuleminen suoritettu	☒ MaL 13 § 2 mom.
	Lausunnot pyydetty	☒ MaL 7 §

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN LAUSUNTO

Ymp.siht.

Ympäristölautakunnalle esiteltiin hakijan maa-ainesten ottosuunnitelma. Hakemus koskee kalliokiviainesta. Maa-ainessuunnittelu Marjatta Siro on laatinut suunnitelman, joka on päivätty 17.10.2007.

Alueen perustiedot

Ottamisalue sijaitsee Perniön kunnan Mäkisaurun kylässä, määrälalla tilasta Kyrönmäenmetsä RN:o 7:11 määrälalla. Alueelle on myönnetty viideksi vuodeksi kalliokiviaineksen ottamislupa vuonna 1994. Lupa-aikana on otettu noin 15.000 kiintokuutiota kiveä. Alue on Saurun-Teijon maantien (tie nro 1825) eteläpuolella noin 400 metrin etäisyydellä tiestä. Alue on noin 6 km:n etäisyydellä Perniön kunnan keskustasta luoteeseen ja Teijon taajamasta noin 4 km:n etäisyydellä itään.

Ottamisalueen pinta-ala on noin 5,05 ha ja kaivualueen pinta-ala noin 4,25 ha. Jalostettavaksi otettavan kiviaineksen määrä on noin 440.000 kiinto-

kuutiota. Lupa-aika on 10 vuotta.

Louhinnan ja kivenmurskaamon aiheuttamat ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ennaltaehkäisy esitellään tarkemmin ympäristölupahakemuksessa.

Maanomistus

Määräalan omistaa Saurun Sepeli, jonka nimissä lupahakemus on aluksi tullut vireille. Tilanne on muuttunut siten, että maanomistajalla ja hakijalla on sopimus, jonka perusteella Esko Gustafsson Oy hakee lupaa suoraan omiin nimiinsä.

Nykyinen maankäyttö ja naapurit

Tilalla on vanhoja maa-ainesten ottoalueita ja ulkopuoliset alueet ovat metsätalouskäytössä. Tilan länsipuolella on tilanomistajien ja heidän lähisukulaistensa omistamia tiloja, jotka ovat vapaa-ajan käytössä. Pohjois-, itä- ja eteläpuolella olevat tilat ovat lähinnä metsätalouskäytössä. Kaakkoispuolella olevalla tilalla on kunnan vedenottamo. Noin 50 metrin etäisyydellä ottamisalueen reunasta tilalla Pyyntalo RN:o 2:63 on masto.

Lähimmät asuinrakennukset ovat noin 200 metrin päässä ottamisalueen reunasta länsiluoteeseen olevat tilanomistajien ja heidän lähisukulaistensa loma-asunnot. Lisäksi tilalla RN:o 7:13 on vapaa-ajanasunto noin 300 metrin päässä ottoalueen reunasta länteen.

Tiestö

Alueelta on tieyhteys ja tieoikeus yksityistietä pitkin.

LUONNONOLOSUHTEET

Geologia ja kasvillisuus

Ottamisalue on suurimmaksi osaksi avokalliota, jonka painanteissa kasvaa mäntymetsää ja varpukasveja. Lähialue on havupuuvaltaista metsää ja osittain etelä- ja länsipuolella on avokalliota. Luonnollisen maanpinnan korkeus vaihtelee suunnittelualueella välillä +70 ... +85.

Pohjavesiolosuhteet ja pintavesi

Ottamisalue on Yrjännummen pohjavesialueella (pohjavesiluokka I). Ottamisalueen reunasta noin 350 metrin etäisyydellä kaakkoon sijaitsee Palonummen vedenottamo ja noin 1,2 km:n etäisyydellä Kylmässuon vedenottamo.

Länsi-Suomen vesioikeus on vuonna 1983 määrännyt Kylmässuon-Palonummen pohjavedenottamon ympärille suoja-alueen. Samoin päätöksessä on sanottu, että kaukosuoja-alueella ei saa ulottaa hiekan, soran eikä muutakaan maa-ainesten ottoa yhtä metriä lähemmäksi ylintä pohjaveden pintaa eikä Palonummen lähisuojavyöhykkeellä tason $N_{43}+49,00$ alapuolelle. Ottamisalue on kaukosuojavyöhykkeellä osittain.

Ottamisalueella ei ole saatu havaintoa pohjavedestä eikä ottamisalueen vaikutusalueella ole talousvesikaivoja.

Pintavedet purkautuvat alueelta kaikkiin ilmansuuntiin ympäristön suoalueille.

Maisema

Alueella ei ole maisemallisesti merkittävyyttä eikä se edusta kaunista maisemakuvaa eikä luonnon merkittäviä kauneusarvoja.

Kaavatilanne

Varsinais-Suomen vahvistuneiden seutukaavojen yhdistelmässä on alueesta merkintä yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue. Salon seudun maakuntakaavassa on merkintä pohjavesialue.

Osayleiskaavassa (Teijo-Mathildedal) on merkintä M. Alue ei sisälly vahvistettuun tai valmisteilla olevaan yksityiskohtaisempaan kaavaan. Aluetta ei ole luokiteltu arvokkaaksi kallioalueeksi eikä se sijaitse Natura-alueella. Alueen reunasta itään noin 350 metrin päässä on Natura-ohjelmaan kuuluva alue.

OTTAMISSUUNNITELMA

Suunnittelussa on otettu huomioon vedenottamon ja pohjavesialueen läheisyys, eikä ottamistoiminnan katsota pilaavan pohjaveden laatua, kun noudatetaan hyvää kaivutapaa.

Tilan pinta-ala on 16,175 ha. Ottamisalueesta (5,05 ha) on aikaisemmin otettua aluetta 0,21 ha. Ottamisalue sisältää tukitoimintojen alueet: murskaamo, muut kiviaineksen jalostuksessa käytettävät koneet ja laitteet, työ-koneiden ja laitteiden säilytysalue, murskeen varastointialue, pintamaiden läjitysalue, sosiaalitalat ja alueella muodostuvan jätteen keräyspisteet.

Ottaminen toteutetaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe otetaan lopulliseen muotoonsa ja syvyyteensä ennen toisen vaiheen alueelle siirtämistä.

Pyyntila RN:o 2:63 rajaa vasten jätetään 20 metrin ja tilaa Anjala RN:o 1:28 rajaa vasten 5 metrin koskematon suoja-alue. Etelärajalla oleva korkeuskiintopisteen alue säilytetään koskemattomana.

Toimintojen ajoitus, ottamissyvyys yms.

Nyt maa-aineksen ottamislupaa haetaan yhteensä 10 vuodeksi. Oletettua suurempi kysyntä lyhentää ottamisaikaa. Vuotuinen ottamismäärä voi vaihdella suurestikin kysynnän mukaan.

Poraus- ja räjäytystöitä tehdään keskimäärin 30 pv vuodessa loka-huhtikuun aikana ja murskausta keskimäärin 60 pv vuodessa.

Poraustöitä tehdään 5 päivänä viikossa (ma-pe) klo 7.00 - 20.00. Räjäytystöitä tehdään 5 päivänä viikossa (ma-pe) klo 10.00 - 15.00. Kiviainesta murskataan 5 päivänä viikossa (ma-pe) syys-toukokuun aikana enintään 13 h / pv klo 7.00 - 20.00 kahdessa vuorossa ja kesä-elokuun aikana enintään 9 h/pv klo 7.00 - 16.00.

Louhinta ulotetaan alimmillaan tasolle +66 ... +68. Ottamisalueen pinta muotoillaan kaakkoon viettäväksi.

Reunaluiskat

Yli viiden metrin reunaluiskat louhitaan porrastamalla ja lopulliset luiskat muotoillaan siten, että niiden keskimääräinen kaltevuus on 1:2 tai loivempi.

Luiska-kaltevuuutta vaihdellaan, jotta ottamisalue sopeutuisi paremmin ympäröivään maastoon ja maisemaan.

Alueen suojaaminen ottamisalueen aikana

Ottamistoiminnassa noudatetaan erityistä varovaisuutta öljyjen maaperään pääsemisen estämiseksi. Alueelle varataan riittävä määrä imeytysturvetta ja öljynkeräysvälineitä öljyvahingon varalta.

Mikäli alueella säilytetään öljytuotteita, ne säilytetään katetuissa, lukituissa ja vähintään tilavuuttaan vastaavalla suoja-altaalla varustetuissa säiliöissä luonnontilaisella alueella vedenottamon kaukosuojavyöhykkeen ja pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella.

Maaperä suojataan öljytuotteiden säilytyspaikoilla sekä koneiden ja laitteiden säilytys- ja korjauspaikoilla asfaltilla, muovikalvolla tai muulla vastaavalla tavalla siten, että maaperään ei pääse likaavia aineita.

Alueella ei tehdä määräaikaishuoltoja. Koneiden hydraulikkaöljynä käytetään bioöljyä.

Alueelle järjestetään asianmukainen jätteiden keräyspaikka, josta jätteet kuljetetaan riittävän usein ja säännöllisin ajoin asianmukaiseen käsittelyyn. Jäteöljyt kerätään talteen ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn. Alueen yleisestä siisteydestä ja järjestyksestä huolehditaan.

Alueen ympäristön suojaaminen ottamistoiminnan aikana

Ottamisalue merkitään selvästi maastoon. Jyrkät luiskat merkitään kaivun aikana maastoon lippusiimoin tai muulla näkyvällä tavalla. Louhosalueelle pääsy estetään sulkemalla maavallein tai kivilohkarein alueella risteilevät tiet ja ajourat.

Melua aiheuttavat toiminnot ja työvaiheet järjestetään siten, etteivät valtioneuvoston asettamat ohjeavrot ylity. Melua vaimennetaan ja ehkäistään laitteistojen sijoittelulla, koteloimalla ja tarvittaessa meluestein. Melumittaukset tehdään tarvittaessa häiriintyvistä kohteista. Jos ohjeavrot ylittyvät, muutetaan toimintatapoja ja mitataan uudelleen.

Pölyä aiheuttavat toiminnot ja työvaiheet järjestetään siten, että valtioneuvoston asettamat ohjeavrot eivät ylity kokonaisleijumalle eivätkä hengittävien hiukkasten ohjeavrot ylity häiriintyvissä kohteissa. Työmenetelmät, tekniikka, koneet ja laitteet valitaan siten, että pölyn muodostumista ehkäistään ja vähennetään.

Haittoja estetään tai vähennetään kastelulla, sijoittelulla yms. Mittaukset ja korvaavat toimenpiteet tehdään kuten melulle.

Pohja- ja pintavesien ja maaperän pilaantuminen estetään huolellisuudella, suojaamalla maaperä, varustamalla laitteistot suoja-altailla sekä varaamalla imeytysturvetta ja öljyntorjuntakalustoa.

Ottamisalueen pintavedet ohjataan alueelta lähtevään ojaan sijoitettavaan putkeen ja sitä kautta selkeytysaltaaseen. Altaasta imeytyskentän läpi vesi johdetaan ojaan sijoitettavaan putkeen. Selkeytysallas ja imeytyskenttä tiivistetään muovikalvolla ja ojat putkitetaan niin, ettei vesi pääse imeytymään ottamisalueelta maaperään. Kun ottaminen päättyy, pintavesille ra-

kennetut järjestelmät puretaan ja alue täytetään puhtailla maa-aineksilla, jolloin pintavesien valumasuunnat palautuvat ennalleen.

Ottamisalueelle tullaan sijoittamaan tarvittava murskaus-, kaivu- ja kuormauskalusto.

Tarkkailutoimenpiteet

Ottamisalue sekä kaivualue että -tasot merkitään maastoon, jotta valvontaviranomaiset voivat seurata toiminnan etenemistä. Tarkkailua suoritetaan viranomaisen määrällä tavalla. Tarvittaessa ryhdytään välittömiin toimenpiteisiin ympäristöhaittojen pienentämiseksi yleisesti hyväksytylle tasolle.

Maisemointi ja jälkihoito

Ottamisalue pyritään sopeuttamaan ympäröivään maisemaan ja palauttamaan luonnontilaan.

Pohjatason jälkihoito aloitetaan massojen levityksellä kaivualueen luiskan ja pohjan taitekohdasta alueen keskelle päin. Alimmaisiksi levitetään kerros ottamisen yhteydessä syntyvää jättekiveä ja kivituhkaa, jonka päälle levitetään kerros alueelta kuorittuja pintamaita. Levitettävän massan paksuus on noin 0,5 - 1,0 metriä. Lopullinen pohjataso muotoillaan kaakkoon viettäväksi. Pohjalle voidaan tehdä kumpareita ylijäämämassoista. Vain puhtaita maa-aineksia käytetään maisemointiin. Kalliopinta jätetään osittain paljaaksi. Alue jätetään metsittymään luontaisesti.

Maisemoinnista tulevat kustannukset ovat noin 25.000 €.

Arvioidut ympäristöhaitat

Ottamistoiminnasta saattaa aiheutua melua, pölyä tai pohjaveden pilaantumisriski. Kaksi ensimmäistä haittaa riippuvat etäisyydestä häiriintyvään kohteeseen sekä toiminta-alueen ja kohteen välinen maaston muoto ja maanpinnan laatu.

Suunnitellusta toiminnasta ei aiheudu merkittäviä ympäristöhaittoja. Etäisyyksien ja maasto-olosuhteiden vuoksi ei aiheudu merkittävää pöly- tai meluhaittaa eikä haitallista vaikutusta pohja- tai pintavesiin. Pintavesien suunta muuttuu tilapäisesti, mutta palautuu ottamistoiminnan päätyttyä.

Ottamistoiminnan päätyttyä ei ole aiheutettu haitallisia muutoksia pohjaveeseen eikä turmeltu maisemakuvaa. Alue tulee jäämään ottamistoiminnan päätyttyä metsätaloukseen.

MAA-AINESLUVAN KÄSITTELY

Kuuleminen

Hakemuksesta on kuulutettu Perniön kunnan ilmoitustaululla 12.2. - 13.3.2008 välisen ajan. Asiakirjat on pidetty nähtävänä Perniön kunnanvirastossa edellä mainitun ajan viraston aukioloaikana. Asianosaisille on lähetetty tiedoksi luvan vireilläolosta tavallisena kirjeenä ja heillä on ollut mahdollisuus tehdä muistutus viimeistään 13.3.2008. Lupahakemuksesta on tiedotettu myös Perniön seudun lehdessä.

Lausunnot

Lausuntoja on pyydetty useita. Hakija on itse pyytänyt Lounais-Suomen ympäristökeskukselta lausunnon hakemuksen liitteeksi. Siinä todetaan

seuraavaa:

- Hakemuksessa on otettu huomioon ympäristökeskuksen lausunto, sijainti pohjavesialueella, vedenottamon läheisyys ja suoja-alueääräykset.
- Hakemuksessa on esitetty yksityiskohtaiset suojatoimenpiteet, joilla estetään öljyjen ja muiden pohjavedelle haitallisten aineiden pääsy maaperään ja edelleen pohjaveteen. Lisäksi on esitetty maisemointisuunnitelma ja arvioitu ympäristövaikutuksia.
- Ottamistoiminta ei ulotu ympäröivää maanpintaa alemmaksi. Näin ollen alueelle ei tule vesilammikkoa.
- Pintavedet ohjataan selkeytysaltaaseen ja imeytyskentän läpi ojaan sijoitettavaan putkeen, joka johtaa suon ojiin. Alueella ei ole talousvesikaivoja.

Edellä esitetyn perusteella ympäristökeskus katsoo, että kallion louhinnasta ei aiheudu ennalta arvioiden haittaa luonnon- tai maisemansuojelulle eikä siitä aiheudu maa-aineslain tai vesilain mukaista haittaa pohjavedelle.

Lausuntoa on pyydetty myös Perniön kunnan tekniseltä osastolta, joka vastaa vedenottamosta. Tekninen lautakunta on antanut lausunnon 21 § 26.3.2008. Siinä todetaan seuraavaa:

- Alue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella ja maakuntakaavassa alueen eteläpuolella olevalla Yrjännummella on olemassa rajausta (ge): arvokas harju- tai kallioalue. Tämän lisäksi alueella haetaan ympäristölupaa kiven murskausta varten ja puhtaiden maiden vastaanottamiseksi.

Alueen maankäytön osalta lausunnossa todetaan seuraavat asiat:

- Maakuntakaavan rajausta
- Kunnanvaltuuston hyväksymässä Teijon-Mathildedalin osayleiskaavassa alueen kaavamerkintä on M eli maa- ja metsätalousvaltainen alue. Lisäksi Kylmässuon ja Palonummen vedenottamot ovat kaavamerkinnällä ET eli yhdyskuntateknisen huollon alue.
- Kyrönmäenmetsän kallioalue on I-luokan Yrjännummen pohjavesialuetta ja ottoalueesta osa on Länsi-Suomen vesioikeudessa 29.11.1983 vahvistettua kaukosuojavyöhykettä.
- Kunnan vuokraamalle maalle Pyyntalon tilasta RN:o 2:63 rakennetun tukiaseman huomioiminen.

Kylmässuon-Palonummen vedenottamot ovat vesilaitoksen tärkeimmät ottopisteet, joista vesioikeus on 25.1.1979 antamallaan päätöksellä oikeuttanut Perniön kunnan ottamaan vettä enintään 1.800 m³ vuorokaudessa vuosikeskiarvona laskettuna. Lisäksi kunta on ostanut suoja-alueilta maata itselleen vedenoton turvaamiseksi.

Vesilaitoksen kannalta tärkeitä huomioitavia asioita ovat:

- Pölyn vaikutus pohjaveteen
- Saven, mullan ym. eloperäisen maa-aineen kuljetuksen, säilytyksen ja käsittelyn vaikutus pohjaveteen
- Vapaa-ajan asuntojen läheisyys louhinta-alueeseen nähden
- Ottotoiminnassa on erityisesti huomioitava ympäristölupahakemuksen kohtien 15 ja 18 mukaiset varotoimenpiteet riskien välttämiseksi.

Lisäksi asiassa pitää huomioida asiaan liittyvät vesilain säädökset.

Tämän lisäksi vielä terveystarkastaja Erkki Virtanen on antanut lausunnon.

Se on kuitenkin ympäristölupaan liittyvä lausunto, joka käsitellään kyseisessä luvassa.

Muistutukset

Lupahakemuksesta on tehty kolme muistutusta. [REDACTED] tekemässä muistutuksessa ollaan huolissaan suuresta ottomäärästä, joka muistuttajan mukaan kasvaa 1,8-kertaiseksi murskattuna. Tällöin puhutaan jo 800.000 irtokuution kivimäärästä.

Kun maata vielä ajetaan muualtakin, voi massamäärä kasvaa lähes yhteen miljoonaan kuutioon. Muistuttaja on huolissaan lammestaan, joka on ollut kirkasta ja juomakelpoista. Hän kysyy: "Miten pöly, murskaus, louhinta ja maa-aineksen siirrosta tuleva pöly vaikuttavat lammen veden laatuun?" Todetaan vielä, että alueella ei ole tehty kallion sisäisiä vesivirtausten selvityksiä.

Melu on muistuttajan mukaan pahin haitta. Pölyn leviämistä korkean kallion laelta todetaan tulevan esitetyistä toimenpiteistä huolimatta. Alueen katsotaan olevan Lapin veroinen luonnonkaunis alue. Mökin käytön hankaloitumisesta ja rauhan menettämistä pelätään, jos maa-aineslupa myönnetään. Samoin kysytään mökin arvon vähenemisen ja haitan korvaamisesta. Liikennemäärien todetaan olevan suuremmat kuin hakemuksessa ilmoitetaan.

Muistuttaja on ollut Lounais-Suomen ympäristökeskuksen lausunnonantajaan Mikko Seppälään yhteydessä. Lausuntoa annettaessa ei ole ollut tiedossa, että lähialueella on mökkejä. Muistuttajan mukaan lausunnon antajalle on syntynyt käsitys, että hanketta ei vastusteta eivätkä he ole katsooneet tarpeelliseksi käydä paikan päällä.

Muistuttaja katsoo, että ympäristökeskukselle tulee lähettää kaikki asiakirjat ja pyytää tarvittaessa käymään paikan päällä. Katsotaan, että maa-ainesten otolla rikotaan maa-aineslain 3 §.

Muistuttaja ilmoittaa vastustavansa hakemusta edellä esitettyjen perusteella. Vielä todetaan, että jos lupa myönnetään, tulee ehtojen olla huomattavasti tiukemmat. Räjyttäminen, murskaus ja seulonta pitäisi kieltää kokonaan kesä-, heinä- ja elokuun aikana ja muukin toiminta minimoida kesän aikana. Lisäksi todetaan, että tieyhteys tilalleni kulkee suunnitellun ottoalueen kautta ja että kaikki tutkimukset (mm. vesi- ja melututkimukset) tulevat luvanhakijoiden kustannettavaksi.

[REDACTED] ja [REDACTED] ovat muistutuksissaan todenneet samat asiat.

Hakijan vastine

Hakija ei ole antanut vastinetta määräaikaan 28.4.2007 mennessä. Se ei estä hakemuksen käsittelyä. Asiasta on keskusteltu [REDACTED] kanssa puhelimitse ja häneltä on tullut 30.4.2008 sähköposti.

Tarkastukset

Ympäristösihteeri on tutustunut alueeseen useita kertoja.

Ehdotus

Ympäristölautakunta ottaa muistuttajien ja lausuntojen antajien vaatimukset sekä maa-ainesluvassa että ympäristöluvassa tarvittavissa määrin huomioon. Suunnitelman ja lupaehtojen mukainen ottamistoiminta ei ole MAL 3 §:n vastainen. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen uusi lausunto katsotaan tarpeettomaksi.

Lautakunta puoltaa maa-ainesluvan myöntämistä 17.10.2007 päivätyn suunnitelman mukaisesti seuraavin muutoksina ja lisäehdoin:

- Pölyn ja melun mittaamisesta, pohjaveden ja pintavesien esim. naapurin lammikon näytteenotosta ja näytteenottosuunnitelman laatimisesta annetaan määräykset samalle alueelle haetussa ympäristöluvassa, joka on vireillä.
- Melu tai pöly ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa läheiselle loma-asu- tukselle. Täten räjäytykset, poraukset, murskaus ja seulonta eivät ole sallittua 16.6. - 15.8. välisenä aikana. Muina aikoina ja kuukausina po- raukset, räjäytykset ja murskaus tulee tehdä hakemuksen mukaisesti.
- Maa-ainesten lastaus ja kuljetus on sallittua 16.6. - 15.8. arkipäivisin klo 6.00 - 18.00. Muuna aikoina ei ole rajoituksia.
- Imeytyskentän putki tulee johtaa riittävän pitkälle ja poispäin ottamoil- ta, että ottamisalueen läheisyydessä oleville vedenottamon kuilukai- voille ei aiheuteta saastumisvaaraa.
- Ottamisalueen eri vaiheet tulee merkitä selvästi maastoon ja jyrkänteet tulee varustaa riittävin merkinnöin ja kiintein estein eläinten ja ihmisten putoamisen estämiseksi.
- Koko lupakauden maisemointi- ja jälkihoitotyöt on suoritettava loppuun lupakauden eli 10 vuoden aikana. Maisemoinnissa ei saa käyttää sel- laisia maa-aineksia, joista voi olla vaarana ympäristön tai vesien pi- laantuminen.

Päätös

Juha Reponen ehdotti, että maa-ainesluvan myöntämistä ei puolleta, kos- ka ottoalue sijaitsee Perniön kunnan päävedenottamon vedenottoalueella (I luokan pohjavesialue). Leena Aho kannatti ehdotusta, joten toimitettiin äänestys. Reponen ehdotusta kannattivat Reponen ja Aho. Muut viisi lau- takunnan jäsentä kannattivat esittelijän ehdotusta, joka enemmistön kan- nattaessa tuli lautakunnan päätökseksi.

Kunnanhallitus 184 § 2.6.2008

Ehdotus

Kunnanhallitus myöntää maa-ainesluvan seuraavin lupamääräyksin:

- Pölyn ja melun mittaamisesta, pohjaveden ja pintavesien esim. naapu- rin lammikon näytteenotosta ja näytteenottosuunnitelman laatimisesta annetaan määräykset samalle alueelle haetussa ympäristöluvassa, jo- ka on vireillä.
- Melu tai pöly ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa läheiselle loma-asu- tukselle. Täten räjäytykset, poraukset, murskaus ja seulonta eivät ole sallittua 16.6. - 15.8. välisenä aikana. Muina aikoina ja kuukausina po- raukset, räjäytykset ja murskaus tulee tehdä hakemuksen mukaisesti.
- Maa-ainesten lastaus ja kuljetus on sallittua 16.6. - 15.8. arkipäivisin klo 6.00 - 18.00. Muina aikoina ei ole rajoituksia.
- Imeytyskentän putki tulee johtaa riittävän pitkälle ja poispäin ottamoil-

ta, että ottamisalueen läheisyydessä oleville vedenottamon kuilukai-voille ei aiheuteta saastumisvaaraa.

- Ottamisalueen eri vaiheet tulee merkitä selvästi maastoon ja jyrkän- teet tulee varustaa riittävin merkinnöin ja kiintein estein eläinten ja ih- misten putoamisen estämiseksi.
- Koko lupakauden maisemointi- ja jälkihoitotyöt on suoritettava loppuun lupakauden eli 10 vuoden aikana. Maisemoinnissa ei saa käyttää sel- laisia maa-aineksia, joista voi olla vaarana ympäristön tai vesien pi- laantuminen.

Päätöksen perustelut: Lupaviranomainen on tutkinut hakemuksen ja to- dennut, että ei aiheuta Maa-ainelain 24.7.1981/555 mukaisia seuraamuk- sia. Lupa voidaan täten myöntää hakemuksen ja lupaehtojen mukaisesti.

Luvan voimassaoloaika

10 vuotta

Viimeinen voimassaolopäivä

31.12.2017

Otettava kokonaismäärä440.000m³**Vuotuinen otto**44.000 m³

Vakuus MaL 12 §

Ennen aineiden ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudatta- miseksi seuraava vakuus:

$$5,05 \text{ ha} * 3.364 \text{ €} + 440.000 \text{ m}^3 * 0,084 \text{ €} = 53.948 \text{ €}$$

Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2017 saakka.

Tämän lisäksi lupakäsittelystä ja luvan tarkastuksesta määrätään tarkas- tusmaksu, 3435 € Perniön kunnanvaltuuston 12.11.2001 hyväksymän tak- san mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Päätöksen antopäivä: 6.6.2008

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Turun hallinto-oikeus

Valitusaika

30 päivää

Tiedoksi

Tämä päätös lähetetään hakijalle ja Lounais-Suomen ympäristökeskuksel- le ja Varsinais-Suomen liitolle sekä lisäksi seuraaville sitä pyytäneille (MaL 19 § 2 ja 3 mom.)."

MAA-AINESLUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY LUPA-AJAN JATKAMI- SEKSI SALON KAUPUNGIN RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUN- NASSA

Asia

Päätös maa-ainelain 10.3 §:n mukaisesta hakemuksesta lupa-ajan jatkamiseksi

Hakija

Esko Gustafsson Oy, Mäntyniementie 26, 25500 Perniö

Vireille tulo

Esko Gustafsson Oy:n hakemus lupa-ajan jatkamiseksi tilalle Kyrönmäki 7:19 Mäkisaurun kylässä on tullut vireille Salon kaupungin ympäristönsuojeluun 21.12.2017.

Hakemus

Esko Gustafsson Oy:lle on Perniön kunnan ympäristölautakunta myöntänyt 5.6.2007 ympäristöluvan 1-2008 koskien tilaa Mäkisauru, Kyrönmäenmetsä 7:11 (nyk. Kyrönmäki 7:19). Päätös on voimassa 31.12.2018 saakka. Samalle tilalle (Mäkisauru, Kyrönmäenmetsä 7:11, nyk. Kyrönmäki 7:19) on Perniön kunta myöntänyt 6.6.2008 10 vuoden maa-ainesten ottoluvan 5-2008, joka on voimassa 31.12.2017 saakka.

Esko Gustafsson Oy hakee maa-ainesten ottoluvalla pidennystä siten, että maa-ainelupa on voimassa yhtä kauan kuin ympäristölupa 31.12.2018 saakka.

Hakija on aloittanut uuden maa-ainesten ottoluvan valmistelun, joka on hakijan ja suunnittelijan aikatauluongelmista johtuen viivästynyt. Edelliselle maa-aineluvalla haetaan vuoden jatkoa-aikaa, ettei yrityksen kiviainestointi keskeydy.

Kyrönmäestä on otettu 31.12.2017 mennessä yhteensä 54.800 m³ kalliokiviainesta. Vuoden 2018 aikana maksimi ottomäärä olisi 10.000 m³.

Hakemus liitteineen on nähtävillä ympäristönsuojelussa ja kokouksessa.

Hakemuksesta tiedottaminen

Vireilläolokuulutus maa-ainelupahakemuksesta lupa-ajan jatkamiseksi on ollut Salon kaupungin ilmoitustaululla ja sähköisellä ilmoitustaululla 15.1. - 14.2.2018. Asianosaisille, 10 kpl, on lähetetty tiedoksianto lupahakemuksesta kirjeitse 12.1.2018.

Lausunnot

Hakemuksesta lupa-ajan jatkamiseksi on pyydetty lausunnot Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastualueelta, Liikelaitos Salon Vedeltä ja Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolloilta, joilla ei ole ollut lausuttavaa. Edellisen lupakäsittelyn lausunnot on huomioitu tässä lupapäätöksessä.

Muistutukset ja mielipiteet

Lupahakemuksesta ei ole tehty muistutuksia eikä esitetty mielipiteitä.

Tarkastus ja selvitykset

Alueelle on tehty tarkastuskäynti 22.11.2017.

ASIAN RATKAISU

Valmistelijan esitys:

Maa-ainelain 7 §:n tarkoittamana lupaviranomaisena Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on tutkinut asian ja päättää jatkaa maa-ainestenoton lupa-aikaa 31.12.2018 asti Mäkisaurun kylässä tilalla Kyrönmäki 734-606-7-19. Otettavan kalliokiven kokonaisottomäärä ei saa ylittää 440.000 m³. Toiminnassa on noudatettava Perniön kunnan 6.6.2008 § 184 myöntämän maa-aineluvan hakemusta ja lupamääräyksiä, sekä lisäksi annetaan seuraavat määräykset:

Ottamisalueen valvonta

1. Ennen ottamistoiminnan jatkamista on pidettävä aloitustarkastus. Ennen tarkastusta hakijan on osoitettava, että edellisen luvan vakuus on voimassa 31.12.2018 asti tai kunnes maisemointityöt on suoritettu hyväksyttävästi, sekä esitettävä 300 metrin etäisyys lähimpään loma-asutukseen.
2. Maa-aineluvan mahdollisesta siirrosta on ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes tilalle on hakemuksesta hyväksyty toinen.

Kaivusvyvyys

3. Ottosyvyyden valvomiseksi ottoalueella on oltava riittävä määrä korkeuspisteitä sidottuna korkeusjärjestelmään N2000. Korkeuspisteiden pitää olla kiinteitä, ja niiden pitää olla havaittavissa päivittäisessä työskentelyssä.
4. Oton saa ulottaa enintään tasolle +66 - +68 (N2000).
5. Valvonta- ja lupaviranomaiselle on esitettävä mittaukset ja näytetulokset vuositarkastuksen yhteydessä tai muutoin pyydettyä. Jos tulokset vaativat korkeusjärjestelmien muutoksia, luvan haltija tekee ne ja vastaa niistä.

Suojaetäisyydet

6. Suojaetäisyyden kaivualueesta on oltava vähintään 300 metriä lähimpiin asuinrakennuksiin sekä loma-asuntoihin ja niiden välittömään oleskelualueeseen. Ottamisalueen suojaetäisyys naapuritiloihin on oltava vähintään 30 m.

Varotoimenpiteet ottamisalueella

7. Luvaton liikkuminen ottamisalueella on estettävä työmaakyltein, ja mahdollisista vaaroista on tiedotettava kulku kielletty -kyltein ja estein.

Jyrkännealue on merkittävä aidalla, joka on sijoitettava riittävän etäälle reunasta kuitenkin siten, että kulku reuna-alueelle on estetty. Laitosalueelle pääsy on estettävä lukittavin portein tai puomein sekä aitaamalla laitosalue tarpeellisilta osin.

Toimenpiteet haittojen vähentämiseksi

Toiminta-aika

8. Louhimon ja murskaamon toiminta-aika on arkisin maanantaista perjantaihin lukuun ottamatta 16.6. - 15.8. välistä aikaa:
murskaus klo 7-22
räjäytykset ja rikotus klo 8-18

Toimintaa ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä. Murskaamista ja louhintaa ei saa tehdä samaan aikaan.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava louhinta- ja murskaustoimintajakson ajankohta kirjallisesti viisi (5) työpäivää ennen kyseisen toimintajakson aloittamista 800 metrin säteellä laitosalueesta sijaitsevien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tiedotteesta on käytävä ilmi louhinta- ja murskausajat sekä toiminnanharjoittajan yhteystiedot.

Pöly ja päästöt ilmaan

9. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle. Porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä porausvaunuihin sijoitetuin pölynkeräyslaittein tai käyttämällä muuta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
10. Kuormattavan ja kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
11. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Murskaamon pölynpoistojärjestelmä on pidettävä hyvässä toimintakunnossa. Pölynpoistojärjestelmän kunto on tarkistettava toiminta-aikana päivittäin.
12. Alueet, joilla työkoneet liikkuvat ja kuljetusliikenne tapahtuu, on hoidettava siten, että pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Suolaa ei saa käyttää pölynsidontaan. Varastokasojen sijoittelulla on mahdollisuuksien mukaan tehostettava pölyntorjuntaa. Kiviainesvarastot ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava tai peitettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristölle haitallista pölymuodostusta.
13. Toiminnanharjoittajan on osoitettava luotettavasti ja ympäristönsuojelun hyväksymällä tavalla, että valtioneuvoston asetuksessa (38/2011) ilmanlaadulle annetut raja-arvot eivät ylity häiriöille alttiissa kohteissa ja valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista (480/1996) täyttyy.

Pölypäästöjä on mitattava häiriintyvissä kohteissa tarvittaessa, mikäli haitoista tulee valituksia valvovalle viranomaiselle.

Jätteet

14. Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle.

Maaperän sekä pinta- ja pohjaveden suojele

15. Työnaikainen kalusto on säilytettävä sille erikseen rakennetulla nes-teitä läpäisemättömällä tiiviillä, reunoiltaan korotetulla ja katetulla alustalla. Koneita tai laitteita ei saa tankata, huoltaa, korjata tai pestä ottamisalueella. Vuotavia koneita ei saa käyttää. Ottamisalueella ole-vat laitteet on suojattava asianmukaisesti.
16. Öljytuotteita ei saa varastoida ottoalueella. Maaperään eikä pohjave-teen ei saa päästä öljytuotteita eikä muita haitallisia aineita. Alueella on oltava mahdollisia vuotoja varten imeytysainetta, joka on käytön jälkeen toimitettava viipymättä hävitettäväksi asianmukaiseen jättei-den käsittelypaikkaan. Vahingon sattuesssa siitä on ilmoitettava välit-tömästi Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle ja Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Käyttötarkkailu, kirjanpito ja raportointi

17. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toi-mitettava kaupungin ympäristönsuojeluun edellisen vuoden toimintaa koskeva raportti, josta käyvät ilmi seuraavat tiedot: laitoksen toimin-ta-ajat, laitoksen tuotantotiedot, tiedot alueelta poiskuljetetun sivuki-ven ja murskeen määrästä, tiedot varastossa olevasta sivukiven ja murskeen määrästä, poltto- ja räjähdysaineiden käyttö- ja laatutiedot sekä niiden perusteella lasketut päästötiedot (NO_x, SO₂, CO₂ ja hiuk-kaset), yhteenveto tarkkailutuloksista.

Lisäksi on toimitettava tiedot syntyneistä jätteistä ja vaarallisista jät-teistä, niiden laadusta, määrästä, varastoinnista ja edelleen toimitta-misesta, tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriötilan-teista ja onnettomuuksista (syy, kesto, arvio päästöistä ilmaan, maa-perään ja vesiin, arvio niiden ympäristövaikutuksista sekä niiden joh-dosta tehdyt toimenpiteet). Lisäksi on annettava tiedot vuoden aikana toteutetuista ja suunnitteilla olevista muutoksista. Päästömittauksista kuten melusta, pölystä ja tärinästä tehdyt mittaukset on liitettävä voo-siraportteihin.

Päätöksen ja lupamääräysten perustelut

Lupaviranomainen on tutkinut hakemuksen ja edellisen maa-aineslupa-päätöksen liitteineen sekä todennut, ettei lupahakemuksessa tarkoitettu toiminta aiheuta maa-aineslain 3 §:ssä mainittuja seuraamuksia, kun edel-listä maa-aineslupaa ja lupaviranomaisen antamia uusia lupamääräyksiä noudatetaan.

Maa-aineslain 10.3 §:n mukaan jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-ai-neksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonais-ajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Esko Gustafsson Oy:lle 6.6.2008 myönnetyn maa-ainesluvan voimassaoloaika on ollut 9 vuotta 6 kk. Jatket-taessa nyt haettua lupa-aikaa 31.12.2018 asti, tulee maa-ainesluvan koko-naisajaksi 10 vuotta 2 kk. Lupa-ajan päättyessä 31.12.2017 maa-aineksia on vielä ottamatta. Maa-ainesluvan edellytykset lupa-ajan jatkamiseksi täytyvät, kun uusia lupamääräyksiä noudatetaan. Uudet lupamääräykset ovat tarpeen saattamaan lähes 10 vuotta vanha lupa nykyilainsäädännön mukaiseksi.

Maa-aineslain perusteella maa-ainesten oton lupa-aikaa ei voida enää jat-

kaa tämän lupapäätöksen jälkeen. Uusi yhteiskäsittelylupahakemus on pantava vireille viivytyksettä, jotta ottotoiminta ei keskeytyisi.

Lupamääräysten perustelut

Valvontaa koskevat määräykset (1-2) ovat tarpeen, jotta valvontaviranomainen voi riittävästi valvoa maa-ainesluvan mukaista toimintaa, ottamisalueen laajuutta ja otetun maa-aineksen määrää.

Kaivusyvyyttä koskevat lupamääräykset (3-5) on määrätty pohjaveden suojelemiseksi ja kaivuun kohdentamiseksi oikealle alueelle oikeaan korotasoon.

Ottamisalueen suojaetäisyyttä koskeva lupamääräys (6) on annettu lähi-alueille ja naapureille mahdollisesti aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 (MURAUUS) mukaan louhintaa ei saa ulottaa 300 metriä lähemmäs rakennuksia tai niiden välittömässä läheisyydessä olevia oleskelualueita, mikä rajoittaa kiviaineksen ottoa länteen. Jälkihoitotyöt eivät saa myöskään ulottua tälle suojaetäisyydelle.

Varotoimenpiteitä koskeva lupamääräys (7) on tarpeen ottamisesta johtuvan turvallisuuden huomioimiseksi.

Lupamääräyksellä (8) louhimon ja murskaamon toiminta-ajat on muutettu Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisiksi lähellä olevan loma-asutuksen vuoksi (n. 400 metrin etäisyydellä murskaamosta).

Määräykset (9-13) pölyhaittojen vähentämiseksi on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Määräyksillä laitteistojen suojauksista, pölynpoistojärjestelmän kunnossapidosta ja tarkkailusta sekä toiminnan keskeyttämisestä mahdollisten häiriöiden sattua vähennetään haitallisten pölypäästöjen määrää ratkaisevasti.

Kivituotevarastojen ja kuormien käsittely kastelemalla tai peittämällä sekä kuljetusreitien kastelu ehkäisevät pölypäästöjä. Toiminnanharjoittaja on velvollinen noudattamaan ilman laadusta annettuja asetuksia 38/2011 ja 480/1996. Hengitettävien hiukkasten osalta (PM₁₀) noudatetaan 24 tunnin laskenta-aikaa ja pienhiukkasten osalta (PM_{2,5}) kalenterivuotta. Määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu terveystahtaa tai elinympäristön terveellisuuden vähenemistä.

Jätteitä koskeva lupamääräys (14) on annettu jätelain tavoitteiden toteuttamiseksi.

Toiminnan seurauksena ei saa aiheutua maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kaluston, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden huolellinen säilytys ja käsittely on varmistettava riittävien teknisten ratkaisuin ja lupamääräyksillä (15-16).

Tarkkailumääräys (17) perustuu toiminnanharjoittajan velvollisuuteen olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, -riskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Laitoksen valvonnan järjestämiseksi on annettu lupamääräys käyttöpäiväkirjanpidosta ja raportoinnista valvontaviranomaiselle.

Luvan voimassaoloaika

31.12.2018 asti

Otettava kokonaismäärä

440.000 m³

Vakuus

Ennen viranomaiselta pyydettävää aloitustarkastusta hakijan on osoitettava, että edellisen luvan vakuus on voimassa 31.12.2018 asti tai kunnes maisemointityöt on suoritettu hyväksyttävästi.

Tarkastusmaksu ja vuotuinen valvontamaksu

Lupakäsittelystä määrätään tarkastusmaksu, joka on Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymän maa-ainestaksan mukaan 800 €.

Vuosittainen valvontamaksu määrätään ensimmäisen kerran maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan ja sen jälkeen se määräytyy kunakin vuonna valvontamaksun määräämishetkellä olevan taksan mukaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3-7, 10-16, 19-21, 23, 23a §

VNa maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

VNa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

VNa ilmanlaadusta (38/2011)

VNp ilmanlaadun ohjearvoista (480/1996)

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymä maa-ainestaksa

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Päätös Hakija

Ote päätöksestä Varsinais-Suomen ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat

Salon kaupunki/ympäristöterveydenhuolto

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki/ympäristönsuojelu

Ilmoitus päätöksestä Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustaululla, os. Tehdaskatu 2, Salo ja sähköisellä ilmoitustaululla www.salo.fi/Ilmoitustaulu.

Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Halikon virastotalossa osoitteessa Horninkatu 2-4, Halikko. Lisäksi päätös löytyy Salon kaupungin kotisivuilta www.salo.fi/Kaupunki ja hallinto/Päätöksenteko ja organisaatio/Esityslistat ja pöytäkirjat/.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta päättää jatkaa Esko Gustafsson Oy:n maa-ainestenoton lupa-aikaa 31.12.2018 asti Mäkisaurun kylässä tilalla Kyrönmäki 734-606-7-19. Otettavan kalliokiven kokonaisottomäärä ei saa ylittää 440.000 m³. Toiminnassa on noudatettava Perniön kunnan 6.6.2008 § 184 myöntämän maa-ainestulvan hakemusta ja lupamääräyksiä. Lisäksi noudatetaan valmistelusta ilmeneviä lupamääräyksiä.

Luvan voimassaoloaika

31.12.2018 asti

Otettava kokonaismäärä

440.000 m³

Vakuus

Ennen viranomaiselta pyydettävää aloitustarkastusta hakijan on osoitettava, että edellisen luvan vakuus on voimassa 31.12.2018 asti tai kunnes maisemointityöt on suoritettu hyväksyttävästi.

Tarkastusmaksu ja vuotuinen valvontamaksu

Lupakäsittelystä määrätään tarkastusmaksu, joka on Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymän maa-ainestaksan mukaan 800 €.

Vuosittainen valvontamaksu määrätään ensimmäisen kerran maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan ja sen jälkeen se määräytyy kunakin vuonna valvontamaksun määräämishetkellä olevan taksan mukaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3-7, 10-16, 19-21, 23, 23a §

VNa maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

VNa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

VNa ilmanlaadusta (38/2011)

VNp ilmanlaadun ohjeistoista (480/1996)

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymä maa-ainestaksa

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Päätös

Hakija

Ote päätöksestä

Varsinais-Suomen ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat

Salon kaupunki/ympäristöterveydenhuolto

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki/ympäristönsuojelu

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Maa-ainesluvan lupamääräyksen muuttaminen, Esko Gustafsson Oy, Hietalanmetsä 734-606-2-31

2974/10.03.00.05.01/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 42

Valmistelija: ympäristöinsinööri Sirpa Sorsa, sirpa.sorsa@salo.fi, 02 7787806.

Esko Gustafsson Oy:lle on 19.8.2009 § 101 myönnetty 500.000 m³ maa-aineslupa hiekan ja soran ottamiseen 10 vuodeksi Mäkisaurun kylään tilalle Hietalanmetsä 2:31. Ottamisalue sijaitsee Nenustannummen vedenhankintaan soveltuvalla Nenustannummen II luokan pohjavesialueella, jolla ei ole käytössä olevia yhdyskuntien vedenottamoita. Ottamisalueella olevaa pohjavettä tarkkaillaan pohjavesiputkesta maa-ainesluvan määräysten mukaisesti. Teijon kansallispuisto ja Teijon ylängön Natura-alue (FI0200086) on lähimmillään noin 400 metrin päässä murskaamoalueesta. Lupapäätöksen määräyksen 8 mukaan ottamisalueella ei sallita kantojen murskausta eikä kivien rikotusta. Esko Gustafsson Oy hakee 15.12.2017 päivätyllä hakemuksella maa-aineslain 16 §:n mukaista muutosta lupamääräykseen kahdeksan (8) siten, että ottamisalueella sallitaan kivien rikotus. Kantojen murskauskieltoon ei haeta muutosta.

Kiven rikottamiseen käytetään jälkimurskainta, jonka äänenpainetaso on n. 85 dB 10 metrin etäisyydellä laitteistosta. Meluntorjuntaan käytetään hieka-alueen varastokasoja.

Hakija perustelee lupamääräyksen muutosesitystä sillä, että tilanne ottamisalueen ympäristössä on muuttunut luvan myöntämisen jälkeen. Kun lupamääräys annettiin, viereinen kiinteistö 734-606-2-64 oli virkistyskäytössä, ja kivien rikotuksen katsottiin aiheuttavan häiritsevää melua ko. kiinteistölle. Vuonna 2010 Esko Gustafsson Oy osti kyseisen kiinteistön. Nykyään lähin loma-asunto sijaitseekin yli 400 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Lisäksi Hietalanmetsän maa-ainesalue on osoittautunut ottamisen edetessä kiviseksi, jolloin alueella on muodostunut suuria sivukivikasvoja. Ne haittaavat toimintaa ja jälkihoitoa ottamisalueella. Esko Gustafsson Oy:llä on vireillä meluilmoitus kivien murskaamiseksi samanaikaisesti lupamuutoksen kanssa.

Muutoshakemuksen käsittely*Hakemuksesta tiedottaminen*

Hakemus on kuulutettu Salon kaupungin ilmoitustaululla ja internetissä 19.1. - 19.2.2018. Asiakirjat on pidetty nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojelussa Halikon virastotalossa edellä mainitun ajan viraston aukioloaikoina. Asianosaisille (7 kpl) on lähetetty tiedoksianto luvan vireilläolosta tavallisena kirjeenä.

Määräaikaan mennessä ei ole tullut muistutuksia.

Lausunnot

Lausuntoja on pyydetty Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Metsähallitus/ Teijon

kansallispuisto, ja Salon kaupungin kaupunkisuunnittelulta ja ympäristöterveydenhuollolta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue 2.3.2018

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että murskauslaitoksen sijoittaminen pohjavesialueelle lisää pohjaveden pilaantumisriskiä alueella. Mikäli toiminnan lyhytaikaisuuden takia toiminta alueella tilapäisesti ja kertaluontoisesti sallitaan, toiminnan yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei maaperään tai pohjaveteen pääse haitallisia aineita.

Koneiden sijoituspaikat tulee varustaa nestetiiviillä alustalla, josta hulevesien kulkeutuminen ja vuotojen pääsy pohjavesialueen maaperään on estetty. Polttoainesäiliön tulee olla lukittava, tyyppiyhväksytty ja tarkistettu kaksoisvaippasäiliö, jossa on laponesto ja ylitäytönestin. Luonnonsuojelun kannalta ei tilapäiselle toiminnalle ennalta arvioiden arvioida olevan estettä ottaen huomioon murskaamon etäisyys luonnonsuojelu- ja Natura-alueesta. Toiminnan meluvaikutusten rajoittamisessa tulisi huomioida valtioneuvoston päätöksen 993/1992 melutason ohjearvot.

Metsähallitus/ Teijon kansallispuisto 21.2.2018

Metsähallitus on tutustunut Esko Gustafsson Oy:n hakemukseen lupamääräysten muuttamiseksi. Metsähallitus hallinnoi ja hoitaa hakemusalueen läheisyydessä sijaitsevaa Teijon kansallispuistoa, joka kuuluu myös Teijon ylänkö -nimiseen Natura 2000 -alueeseen.

Melun aiheutuminen on lyhytaikaista, eikä se todennäköisesti aiheuta pitkäkestoista haittaa kansallispuiston luontoarvoille ja virkistyskäytölle. Hakemuksesta ei kuitenkaan käy ilmi kuinka pitkäkestoista melu on kerrallaan. Lieventävänä ehtona voisi olla toiminnan rajoittaminen arkisin klo 8-16 välille.

Salon kaupunki/ kaupunkisuunnittelu 24.1.2018

Lausunnossa todetaan, että hakemusta koskevan tilan alueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis-, asema- tai ranta-asemakaavoja. Ottamisalueella on voimassa Salon seudun maakuntakaava, jonka valitsevana kaavamerkintänä on M "Maa- ja metsätalousvaltainen alue".

Kaupunkisuunnittelu katsoo, että lupamuutoksen myöntäminen on mahdollista, mikäli murskaamotoiminta pidetään vähintään 300 metrin päässä loma-asutuksesta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää ottamisalueen pohjoispuolella sijaitsevaan loma-asuntoon. Meluntorjunnasta on todettu muutoshakemuksessa, eikä kaavallistakaan estettä ole.

Salon kaupunki/ ympäristöterveydenhuolto 21.2.2018

Terveydensuojeluviranomainen puoltaa esitettyä lupamääräyksen muutosta seuraavin ehdoin:

1. Toiminnan melu ei saa aiheuttaa terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille
2. Ylisuurten kivien murskaamisesta aiheutuva melu ei saa ylittää asuimisterveysasetuksessa mainittuja sisämelun toimenpiderajoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa

Hakijan vastine 5.3.2018

Vastineessa on todettu, että hakija yhtyy saapuneihin lausuntoihin. Murskaustoiminta on aina tilapäistä ja siihen haetaan erillisellä meluilmoituksella lupa. Murskaustoiminta pidetään vähintään 300 metrin päässä loma-asunnosta. Murskausta tehdään kevyellä jälkimurskaimella loma-ajan ulkopuolella ainoastaan arkipäivinä ja meluvallien suojassa. Toiminta pyritään rajoittamaan klo 8-16 välille.

Valmistelijan ehdotus

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta päättää muuttaa 19.8.2009 § 101 Esko Gustafsson Oylle myönnetyn maa-ainesluvan lupamääräystä 8 seuraavasti:

Ottamisalueella sallitaan kivien rikotus tilapäisesti ja kerran lupakauden aikana ajalla 1.9. - 30.4. Kivien rikotusta saa tehdä arkipäivisin klo 8-16. Murskaamaa ei saa sijoittaa alle 300 metrin päähän loma-asutuksesta. Toiminnasta tuleva melu ei saa aiheuttaa terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille.

Koneiden sijoituspaikat tulee varustaa nestetiiviillä alustalla, josta hulevesien kulkeutuminen ja vuotojen pääsy pohjavesialueen maaperään on estetty. Polttoainesäiliön tulee olla lukittava, tyyppihyväksytty ja tarkistettu kaksoisvaippasäiliö, jossa on laponesto ja ylitäytönestin.

Kantojen murskaus ei ole sallittua.

Perustelut

Lupaviranomainen on tutkinut lupamääräystä koskevan muutoshakemuksen ja todennut, että olosuhteet ottamisalueen vieressä ovat muuttuneet. Aikaisemmin lähin virkistysalue rajoittui ottamisalueen kiinteistöön. Nykyisin Esko Gustafsson Oy omistaa ko.kiinteistön, joka on metsä- ja maatalouskäytössä. Pyydetyt lausunnot on huomioitu lupamääräyksessä.

Tätä määräystä ja valtioneuvoston päätöksen 993/1992 melutason ohjeita noudatettaessa ei katsota aiheutuvan haittaa läheiselle loma-asutukselle. Luonnonsuojelun kannalta ei tilapäiselle toiminnalle ennalta arvioiden arvioida olevan estettä ottaen huomioon murskaamon etäisyys luonnonsuojelu- ja Natura-alueesta.

Tarkastusmaksu

Maa-ainesluvan lupamääräyksen muutoksen käsittelystä ei määrätä maksua.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3-7, 10-16, 19-21, 23, 23a §

VNa maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymä maa-ainestaksa

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Päätös

Hakija

Ote päätöksestä

Varsinais-Suomen ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat

Metsähallitus/ Teijon kansallispuisto

Salon kaupunki/ympäristöterveydenhuolto

Salon kaupunki/kaupunkisuunnittelu

Salon kaupunki/ympäristönsuojelu

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustaululla, os. Tehdaskatu 2, Salo ja sähköisellä ilmoitustaululla www.salo.fi/Ilmoitustaulu.

Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Halikon virastotalossa osoitteessa Horninkatu 2-4, Halikko. Lisäksi päätös löytyy Salon kaupungin kotisivuilta www.salo.fi/Kaupunki ja hallinto/Päätöksenteko ja organisaatio/Esityslistat ja pöytäkirjat/.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta päättää muuttaa 19.8.2009 § 101 Esko Gustafsson Oylle myönnetyn maa-ainesluvan lupamääräystä 8 seuraavasti:

Ottamisalueella sallitaan kivien rikotus tilapäisesti ja kerran lupakauden aikana ajalla 1.9. - 30.4. Kivien rikotusta saa tehdä arkipäivisin klo 8-16. Murskaamo ei saa sijoittaa alle 300 metrin päähän loma-asutuksesta. Toiminnasta tuleva melu ei saa aiheuttaa terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille.

Koneiden sijoituspaikat tulee varustaa nestetiiviillä alustalla, josta hulevesien kulkeutuminen ja vuotojen pääsy pohjavesialueen maaperään on estetty. Polttoainesäiliön tulee olla lukittava, tyyppihyväksytty ja tarkistettu kaksoisvaippasäiliö, jossa on laponesto ja ylitäytönest.

Kantojen murskaus ei ole sallittua.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Lupajan Murske Oy:n yhdistelmäluvahakemuksesta, Louhosmäki 734-599-24-7

255/10.03.00.05.03/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 43

Valmistelija: ympäristöinsinööri Sirpa Sorsa, sirpa.sorsa@salo.fi, 02 778 7806

Etelä-Suomen aluehallintovirasto (AVI) pyytää Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Lupajan Murske Oy:n yhdistelmäluvahakemuksesta, dnro ESAVI/3616/2017. Kyseessä on lupahakemus, jolla haetaan samanaikaisesti ympäristö- ja maa-ainesuojelua. Hakemus koskee kalliokivien louhintaa ja murskausta, maankaatopaikkatoimintaa, maa-ainesten ja eräiden jättemateriaalien vastaanottoa ja jatkokäsittelyä sekä kerta-aloitettavasti betonimurskeen käyttämistä tierakenteeseen Salon kaupungin Lupajan kylässä tilalla Louhosmäki 24:7 (734-599-24-7). Toimintaa haetaan aloitettavaksi ennen luvan lainvoimaisuutta. Kyseessä on olemassa olevan maankaatopaikkatoiminnan ja maa-ainesuojelualueen laajentaminen nykyisen toiminta-alueen eteläpuolelle.

Toiminta-alue sijaitsee Louhosmäen tilalla noin 2,5 km päässä Perniön keskustasta. Alue on Perniön suljetun kaatopaikan ja entisen jätevedenpuhdistamon lietteen kompostointialueen vieressä. Toiminta-alue ja sen ympäristö on haja-asutusaluetta. Lähin loma-asunto sijaitsee koilliseen n. 340 metrin päässä ja lähin ympärivuotinen asunto n. 350 metrin päässä luoteeseen toiminta-alueesta. Salon kaupungin vanhainkoti on vajaan kilometrin päässä louhosalueelta länteen.

Nykyisen laitosalueen läheisyydessä ja laajennusalueen vieressä on Natura 2000 -verkostoon kuuluva Alhonmäki (FI0200082) ja sillä osittain sijaitseva luonnonsuojelualue. Alhonmäellä on erittäin merkittäviä biologisia sekä merkittäviä maisemallisia ja geologisia arvoja. Se on eräs Suomen arvokkaimmista kalliomäistä. (Lähde Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu

[http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet/Alhonmaki\(5273\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet/Alhonmaki(5273)))

Lupajan Murske Oy:n Alhonmäen kiviaineksen ottamisalueelle on myönnetty kolme maa-ainesuojelua vuosina 2002 - 2018. Alueelta kiviaineksiä on irrotettu noin 500.000 m³. Ensimmäinen ympäristöluva alueelle on myönnetty vuonna 2006 koskien louhinta- ja murskaustoimintaa sekä pienimuotoista puhtaiden maa-ainesten vastaanottotoimintaa. Maankaatopaikkatoiminnan kasvaessa Etelä-Suomen aluehallintovirasto myönsi ympäristöluvan pysyväälle maankaatopaikkatoiminnalle vuonna 2011.

Yhdistelmäluvahakemuksella Lupajan Murske Oy hakee lupaa irrottaa kalliokiveä 400.000 m³ noin 3,4 hehtaarin alueelta 15 vuoden aikana. Louhinta ulotetaan pohjatasolle +36,30 - +37,00. Louhoksen seinämät louhitaan luiskan kaltevuuteen 7:1. Toiminnan päätyttyä ottamisalueen reunojen anetaan metsittyä luontaisesti tai tarvittaessa istutetaan metsää.

Louhinta-alueesta muodostuvalle uudelle maankaatopaikalle aiotaan läjittää maamassoja 400.000 m³. Vastaanotettavien ja käsiteltävien tiili-, betoni- ja asfalttijätteiden sekä kantojen, risujen ja haravointijätteiden määrää on kasvatettu uudessa hakemuksessa. Lisäksi maankaatopaikalle vuodessa läjitettävien maamassojen määrä on suurempi kuin aiemmassa luvassa. Muut alueella käsiteltävät tai vastaanotettavat ainesten määrät (lumi, louhe, multa hiekka) pysyvät entisellään.

Kaivualueella tuotetaan louhetta ja kalliomursketta 80.000 - 100.000 t/a. Kierrätettävät ainekset n. 55.000 t/v ja niiden käsittelytoiminnot sijoitetaan vanhalle louhosalueelle ottamisalueen pohjoisosaan. Kiviainekset, tiili, asfaltti ja betoni murskataan kivimurskaimilla. Risut haketetaan kuorma-auton päälle sijoitettavalla hakkurilla ja kannot murskataan erillisillä kantomurskaimilla.

Alhomäentie on tarkoitus siirtää uuden ottamisalueen eteläreunalle. Lupa-ajan Murske Oy hakee lupaa sijoittaa betonimursketta rakennettavan tien pohjarakenteeseen. Betoninmurskeen määrä on noin 1.500 m³.

Tuleva toiminta-alue ei sijaitse pohjavesialueella eikä alueen läheisyydessä ole talousvesikaivoja. Lähinaapureiden talousvesikaivojen vedenpintoja on tarkkailtu 800 metrin säteellä ottamisalueesta aikaisempien lupakausien aikana. Perniön kunnan suljetulla kaatopaikalla tarkkaillaan pohjaveden pinnan korkeutta ja laatua. Aikaisempaa toimintaa on tarkkailtu melu-, pöly- ja tärinämittauksin. Mittausten perusteella toiminnasta tulevat päästöt eivät ole ylittäneet niille asetettuja ohje- tai raja-arvoja.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan oheismateriaalina ovat hakemukset, suunnitelma, pääpiirustukset ja leikkaukset.

Valmistelijan esitys lausunnoksi:

Toiminnan laajentamista puolletaan. Huomiota on kiinnitetty seuraaviin asioihin, joita ei ole selvitetty riittävästi hakemuksessa:

- Maa-ainessuunnitelmassa ottamisalueen pohjoisosan leikkausta C-C ei ole ulotettu riittävän pitkälle. Hakemuksessa ei ole selvitetty, miksi alueelle jää kannas korkeine seinämineen. Asia pitäisi selvittää läheisen loma-asutuksen vuoksi.
- Nykyiset laskeutusaltat sijaitsevat tilalla Melleri 24:6 (734-599-24-6). Hakemuksesta ei selviä, tehdäänkö uusia laskeutusaltaita. Kuulutuksessa laskeutusaltat on esitetty tehtäväksi tilalle 734-599-1-21, joka ei rajoitu toiminta-alueeseen.
- Karttapiirros ottamisalueesta on osittain puutteellinen. Aikaisempiin maa-ainoslupiin liittyvää varastointipaikkaa tilalla Melleri 24:6, entistä jätevedenpuhdistamolietteen kompostointikenttää tilalla Louhosmäki 24:7 eikä suljettua kaatopaikkaa tilalla Pajumetsä 11:4 ole merkitty karttaan.
- Lähin asutus on alle 500 metrin etäisyydellä ottamisalueesta, joten louhinnassa ja murskaamisessa on noudatettava Valtioneuvoston asetusta (MURAU) 800/2010.

- Maankaatopaikan länsipuolella sijaitsevaa suojapuustona olevaa metsää ei saa kaataa. Näin estetään toiminta-alueen näkyminen Somerikontien asemakaava-alueelle.
- Suunniteltu toiminta-alue sijoittuu herkälle alueelle luonnonsuojelualueen läheisyyteen. Hakemuksessa ei ole arvioitu riittävästi toiminnan mahdollisia vaikutuksia ls-alueeseen.
- Maa-ainesten ottoon liittyvää jälkihoitoa ja maisemointia on tehtävä suunnitelmallisesti siten, että jälkihoito on tehty ennen lupa-ajan loppumista. Metsittymisen onnistumiseksi on istutettava puun taimia riittävästi. Jälkihoidon vuoksi annettavan vakuuden on oltava riittävä.
- Koska pohjaveden pinnankorkeutta ei ole selvitetty ottamisalueella, on asiantuntijan arvio pohjavesiolosuhteista tarpeen. Perniön suljetun kaatopaikan tarkkailussa pohjaveden pinta on ollut korkeimmillaan itäisessä havaintoputkessa tasolla +32,86 N2000 (28.11.2012). Pohjaveden ja maankaatopaikan pohjan ero on ollut pienimmillään 3,14 metriä. Suljetun kaatopaikan havaintoputki ei yksinään sovi pohjaveden laaduntarkkailuun, koska vedessä näkyvät suljetun kaatopaikan vaikutukset. Täten toimintojen vaikutuksia ei voida erottaa toisistaan ympäristöhaittojen arvioimiseksi.

Louhosalueelta tulevien pintavesien määrä, johtaminen ja käsittely sekä laskeutusaltaiden mitoitus ja huoltotoimenpiteet olisi selvitettävä ennen toiminnan aloittamista.

- Nykytilannekartassa siirrettävä tie on Salon kaupungin omistamalla kiinteistöllä osittain Perniön kunnan suljetun yhdyskuntajätteen kaatopaikan jätetäytöllä. Tien rakentaminen kaatopaikan jätetäytölle pitäisi selvittää tarkemmin ja harkita, soveltuuko jätetäyttö tien pohjaksi. Tien rakentaminen ei saa vaikeuttaa kaatopaikan sulkemisen jälkeistä tarkkailua.
- Tien rakentaminen voi vaikuttaa myös Perniön kunnan entiseen kompostointialueeseen, sen vakauteen ja rakenteisiin. Kompostointikenttä on rakennettu vanhalle jälkihoidetulle maa-ainesten ottoalueelle.

Uusi ottoalue on pääosin merkitty kaupungin paikkatietojärjestelmään pilaantuneeksi maa-alueeksi.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, että se puoltaa Lupajan Murske Oy:n hakemusta.

Haettu toiminta-alue jää ennestään louhittujen alueiden väliin. Lautakunnan käsityksen mukaan ulkopuolisen tahon laatima luontovaikutusarvio läheisen luonnonsuojelualueen ja Natura-alueen vaikutusten osalta ei tässä tilanteessa ole tarpeen.

Kysymys ei ole luokitellusta pohjavesialueesta. Tämän vuoksi pohjaveden korkeusmittaukset tai laadun muu tarkkailu eivät hakemuksessa tarkoitetun hankkeen johdosta ole tarpeellisia.

Rakennus- ja ympäristölautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian kohdalta heti.

Päätös:

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Lause:

"Kysymys ei ole luokitellusta pohjavesialueesta. Tämän vuoksi pohjaveden korkeusmittaukset tai laadun muu tarkkailu eivät hakemuksessa tarkoitetun hankkeen johdosta ole tarpeellisia."

Muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kysymys ei ole luokitellusta pohjavesialueesta. Koska lähellä sijaitsevan entisen kaatopaikan pohjaveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan suunnitelman mukaisesti, ei korkeusmittaukset tai laadun muu tarkkailu hakemuksessa tarkoitetun hankkeen johdosta ole tarpeellisia.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin, että pöytäkirja tarkastettiin tämän asian kohdalta heti.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2017

673/00.01.02.02/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 44

Valmistelija: Ympäristöterveyshuollon päällikkö Riitta Suutari,
riitta.suutari@salo.fi, 02- 778 4601

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi joulukuussa 2016 ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2015–2019 päivityksen vuodelle 2017. Valvontasuunnitelman toteutumisen raportointi tehdään keskitettyjen valtakunnallisten KUTI-, YHTI- ja VYHA-tietojärjestelmien avulla. Suunnitelman toteutuminen tulee arvioida ja käsitellä lautakunnassa ja toimittaa VYHA:n kautta aluehallintovirastolle maaliskuun loppuun mennessä.

Elintarvikevalvontasuunnitelman toteutuminen

Elintarvikevalvontasuunnitelman mukainen elintarvikehuoneistojen kokonaismäärä oli 453 ja niihin oli suunniteltu tehtävän 254 tarkastusta. Tehtyjen tarkastusten määrä vuonna 2017 oli 239 kpl (vuonna 2016 276 kpl). Elintarvikevalvonnan toteuma oli siten 94 %. Tarkastuksia suunnataan riskiperusteisesti enemmän kohteisiin, joissa käsitellään helposti pilaantuvia elintarvikkeita ja joiden tuotantomäärät ovat suuret.

Suunnitelmallisista tarkastuksista n. 95 % oli Oiva-tarkastuksia.

Tarkastusten arvosanat jakautuivat seuraavasti:

- oivallinen 49,4 % (vuonna 2016 51,3 %)
- hyvä 40 % (40,8 %)
- korjattavaa 9,4 % (7,5 %)
- huono 1,2 % (0,4 %)

Oiva-arvioiden tulokset olivat hieman huonommat kuin edellisenä vuonna. Korjattavaa -arvosanan saaneisiin kohteisiin tehtiin uusintatarkastuksia (17 kpl) ja huonot arvosanat johtivat hallinnollisten pakkokeinojen käyttöön. Hallinnollisia pakkokeinoja käytettiin yhdessä elintarvikekohteessa. Ohjausta ja neuvontaa annettiin, jos toiminnassa havaittiin pientä huomautettavaa, mutta puutoksen ei katsottu heikentävän elintarviketurvallisuutta tai johtavan kuluttajaa harhaan.

Alkutuotannon toimijoiden viemistä KUTI-järjestelmään jatkettiin. Vuodelle 2017 suunnitellut alkutuotannon tarkastukset jätettiin tekemättä, koska oli tiedossa, että valmisteilla olevan valvontaohjeen mukainen tarkastustiheys tulisi olemaan huomattavasti aiempaa pienempi. Eviran alkutuotannon valvonnan ja riskinarvioinnin ohje valmistui 16.10.2017.

Salon elintarvikevalvonta osallistui aktiivisesti Eviran koordinoimaan kasvisten alkuperän valvontahankkeeseen. Projektin tarkoituksena oli merkintöjen ja jäljitettävyyden tarkastamisen ohella ohjeistaa toimijoita oikeiden merkintöjen tekemiseen sekä kasvisten jäljitettävyyden todentamiseen asiakirjojen avulla. Salossa tehtiin yhteensä 20 tarkastusta, jotka kohdistuivat 14 eri toimijan toimintaan. Tarkastukset kohdistuivat

suurimmaksi osaksi torimyyntiin. Yleisimmät tarkastetut myyntituotteet olivat mansikka, varhaisperuna ja herne. Tarkastuksista 20 %:ssa annettiin korjauskehotus pakkausmerkintäpuutteiden vuoksi. Näissä tapauksissa tuotteiden alkuperämaata ei ollut ilmoitettu myyntikyltissä tai tieto oli väärä tai muuten puutteellinen. Jäljitettävyyden osalta korjauskehotuksia annettiin 35 %:ssa tapauksista. Ko. toimijoilla ei ollut esittää myytävistä kasviksista asiakirjaa, jolla jäljitettävyyden olisi pystynyt osoittamaan luotettavasti.

Viranomaisnäytteitä otettiin suunnitelman mukaisesti, yhteensä 32 kpl. Näytteenotto kohdistui erityisesti laitoksiin. Lisäksi valvontayksikössä toteutettiin pienimuotoinen suolaprojekti, missä kohderyhmänä olivat yritykset, jotka valmistavat tuotteita, joissa edellytetään tarvittaessa käyttämään "voimakassuolainen" -merkintää. Projektiin kuului tuotenäytteiden suolapitoisuuden tutkiminen laboratoriossa sekä tarvittaessa tuotteiden reseptiikkaan tutustuminen. Kaikkien projektissa tutkittujen tuotteiden suolapitoisuudet vastasivat pakkausmerkinnöissä ilmoitettuja arvoja.

Elintarvikevalvonnasta (tarkastukset, näytteenotto, ilmoitusten käsittely) kertyneet tulot olivat 41 558 euroa (2016 46 166 euroa).

Terveydensuojelun valvontasuunnitelman toteutuminen

Terveydensuojelulain mukaisia suunnitelmallisen valvonnan kohteita oli 308 kpl. Valvontasuunnitelmassa oli tarkastuksia näihin kohteisiin merkitty 113 kpl (2016 187 kpl). Suunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin 99 kpl (vuonna 2016 146 kpl). Terveydensuojelulain mukaisesta suunnitelmallisesta valvonnasta pystyttiin siten toteuttamaan 88 % (vuonna 2016 78 %).

Uusia terveydensuojelulain 13 §:n mukaisia ilmoituksia/hakemuksia käsiteltiin 22 kpl (vuonna 2016 24 kpl). Terveydensuojelulain muutoksen yhteydessä muutettiin 1.1.2017 ilmoituksen käsittelyä niin, että terveydensuojeluviranomainen pääsääntöisesti vain tarkastaa toiminnanharjoittajan ilmoituksen, lähettää todistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta, mutta ei tee siitä enää erillistä päätöstä. Samassa yhteydessä poistettiin kokonaan valvonnan piiristä vähäriskisiä kohteita mm. parturit ja kampaamot sekä kokoontumis- ja juhlahuoneistot.

Valviran laatiman valtakunnallisen valvontaohjelman 2015–2019 yhtenä painopisteenä on talousveden laatuun vaikuttavien riskien arviointi ja hallinta yhdessä talousvettä toimittavan laitoksen kanssa. Vuonna 2017 arvioitiin liikelaitos Salon Veden talousveteen liittyvät riskit WSP-työkalun (Water Safety Plan) avulla. Terveysvalvonta oli aktiivisesti mukana arviointiprosessissa ja työ saatiin lähes valmiiksi.

Vuoden 2017 valvonnan tavoitteena oli myös varmistaa, että kaikkien talousvesiasetuksen alaisten vesilaitosten laitetekniikka mahdollistaa verkoston desinfioinnin ja myös varavoiman käytön mahdollisen sähkökatkon aikana. Suurimmalla osalla asiat ovat jo kunnossa, mutta neljän vesiosuuskunnan laitoksen kohdalla talousvesiasetuksen mukainen velvoite verkoston desinfioinnin aloittamisesta kuuden tunnin sisällä mikrobiologisen uhan havaitsemisesta ei vielä täyttynyt. Näille on annettu kehotukset saattaa asiat kuntoon vuoden 2018 aikana.

Ohjelmakauden 2015–2019 painopisteenä on myös talousveden häiriötilannesuunnitelman päivittäminen. Vuonna 2017 panostettiin erityisesti häiriötilanneviestinnän kehittämiseen yhteistyössä Liikelaitos Salon Veden, viestinnän ja turvallisuustyöryhmän kanssa. Häiriötilannesuunnitelman käytännön ohjeistuksen päivytystä jatketaan 2018.

Kaikki talousvesiviranomaisnäytteet täyttivät laatuvaatimukset. Myös yleiset uimarannat luokiteltiin uimavesinäytteiden perusteella laadultaan erinomaiseksi. Sinilevää ei uimarannoilla juurikaan esiintynyt, mutta Vuohensaaren uimaranta laitettiin elokuussa uimakieltoon. Rannalle oli ajautunut runsaasti kuolleita simpukoita ja uimavedestä otettu näyte ei täyttänyt vaatimuksia runsaan bakteerikasvun vuoksi.

Terveystarkastuslain mukaisessa valvonnassa merkittävä osa tarkastuskäynneistä oli valvontasuunnitelman ulkopuolisia tarkastuskäyntejä. Niitä tehtiin 94 kpl (vuonna 2016 95 kpl) ja ne kohdistuivat pääasiassa asunnoissa mahdollisesti esiintyviin terveyshaittoihin, kuten sisäilmaongelmat, melu, tuhoeläimet ja siivottomuus. Sisäilmaongelmien selvittelyssä kiinnitettiin erityistä huomiota selvitysten laatuun ja selvitystyössä edellytettiin käytettävän sertifioituja asiantuntijoita.

Terveystarkastusvalvontaa työllistivät myös erilaiset lausunnot ja selvitykset. Lausuntoja annettiin yhteensä 36 kpl (35 kpl).

Terveystarkastusvalvonnan suunnitelmallisesta valvonnasta kertyi tuloja yhteensä 21 233 euroa ja ilmoitusten/hakemusten käsittelystä 3310 euroa. Yhteensä 24 543 euroa. Lisäksi perittiin näytteenottomaksuja 11 400 euroa.

Tupakkavalvonnan toteutuminen

Tupakkalain mukaiset valvontakohteet ovat pääasiassa vähittäismyyntipaikoissa. Lisäksi valvontakohteita ovat tupakointilalliset ravintolat ja tupakkatuotteiden tukkumyyntipaikat. Tupakkalain mukaista valvontaa tehtiin pääasiassa elintarvikevalvonnan yhteydessä. Uusi, 15.8.2016 voimaan tullut tupakkalaki koskee tupakkatuotteiden lisäksi mm. sähkösavukkeita sekä niissä käytettäviä nesteitä.

Salossa on tupakkalain mukaisia valvontakohteita yhteensä 84 kpl. Kaikki niihin suunnitellut 46 tarkastusta pystyttiin tekemään.

Käynneillä valvottiin erityisesti Valviran ohjeistuksen mukaisia painopistealueita, kuten tupakan vastikkeiden ja tupakkajäljitelmiä mainonnallista esillepanoa sekä sähkösavukkeiden ja niissä käytettävien nesteiden valvonta. Ympäristöterveydenhuollon omana painopisteenä vuodelle 2017 oli tarjoilupaiikkojen piha-alueilla olevien tupakointipaikkojen säädöstenmukaisuuden valvonta. Koska niissä havaittiin huomautettavaa, tullaan niitä tarkkailemaan myös vuoden 2018 aikana.

Uusi tupakkalaki 549/2016 79 § antaa asuntoyhteisölle mahdollisuuden hakea kunnalta tupakointikiellon määräämistä asuntoyhteisön

rakennuksen huoneistoihin kuuluville parvekkeille, huoneistojen käytössä oleviin ulkotiloihin ja huoneistojen sisätiloihin. Vuoden 2017 lopussa tuli vireille yksi tällainen hakemus.

Tupakkalain mukaisessa valvonnassa havaittiin puutteita lähinnä pienissä myymälöissä ja tarjoilupaikoissa. Puutteita oli erityisesti myyntilupien ja myyntikieltoilmoitusten esilläpidossa sekä omavalvontasuunnitelman saatavuudessa ja omavalvontakirjauksissa.

Tupakkatuotteita myyviltä toimijoilta peritään vuosittain voimassaolevan taksan mukainen vuotuinen valvontamaksu. Uusi tupakkalaki muutti valvontamaksuja. Valvontamaksu on myyntipistekohtainen, mikä tarkoittaa, että jokaisesta myyntipisteestä peritään oma valvontamaksu. Myynnin valvontamaksuun oli uuden tupakkalain myötä mahdollista tehdä reilu korostus. Salossa kaupunginvaltuuston päätöksellä lain mahdollistamaa valvontamaksukorotusta ei kuitenkaan tehty, vaan maksut pysyivät vuoden 2014 maksutaksan tasolla.

Vuosittaisia valvontamaksuja perittiin yhteensä vuonna 2017 14 750 euroa (2016 9 325 euroa). Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tupakkatuotteiden myyntilupia käsiteltiin 12 kpl ja lääkelain mukaisia nikotiinikorvausvalmisteiden myyntilupia 3 kpl. Niistä perittiin maksuja yhteensä 1650 euroa (2 200 euroa).

Eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelman toteutuminen

Eläinlääkäripalveluiden toteutuminen:

Salossa on kolme praktikkoeläinlääkärinä, jotka toimivat kahdella eri vastaanotolla. Palvelut toimivat melko hyvin myös lomien aikana, sillä eläinlääkäreille pystyttiin palkkaamaan lomien ja muiden pidempien poissaolojen ajaksi viransijaisia. Eläinlääkäreillä on mahdollisuus keskenään töitä järjestelemällä irrottautua akuutista praktiikasta ja tehdä esim. aikaa vieviä terveydenhuoltokäyntejä maataloille.

Eläinlääkärit tekivät virka-aikana 635 tiläkäyntiä (v. 2016 käyntejä oli 571) ja pieneläinkäyntejä vastaanotoilla oli 2 816 (v. 2016 2 805 käyntiä). Asiakaskäynneistä 82 % oli siten pieneläinkäyntejä. Kaupungineläinlääkärit ovat pystyneet tarjoamaan terveydenhuoltopalveluja kysyntää vastaavasti. Kaikki eläinlääkärit ovat mukana Neuvo2020 -maatilojen neuvontajärjestelmässä. Sikava- ja Naseva -sopimustilojen määrä oli 27 (vuonna 2016 26). Terveystuokäyntejä salolaisille sika-, nauta- ja lammastiloille eläinlääkärit tekivät yhteensä 70 kpl.

Suurelänpäivystys on hoidettu vuodesta 2013 lähtien yhteistyössä Liedon ympäristöterveydenhuollon kanssa. Päivystysalue koostuu kahdesta toiminta-alueesta, joissa kummassakin toimii yksi päivystäjä. Tarvittaessa eteläisen ja pohjoisen alueen päivystäjät tekevät yhteistyötä, jotta palvelu voidaan tarjota asiakkaille riittävän nopeasti. Eteläisen piirin alueeseen kuuluu Salon lisäksi Sauvo, Paimio, Kemiönsaari, Parainen ja Kaarina. Salon viikonloppupäivystyksistä sijaiset hoitivat yli 60 % ja vakituisille eläinlääkäreille jäi jokaiselle hoidettavaksi keskimäärin vain 4 viikonloppupäivystysvuoroa vuonna 2017. Viikolla ilta- ja yöpäivystykset hoidettiin yleensä itse ja päivystysvuoro oli keskimäärin 3 kertaa

kuukaudessa. Salon päivystäjät tekivät yhteensä 218 sairausmatkaa päivystysaikaan. Salossa on käytössä käyntimaksu- ja matkasubventio. Subventioita maksettiin viime vuonna yhteensä 4 865 euroa.

Varsinais-Suomen pieneläinpäivystyspalvelut hoiti Omaeläinsairaala Turku. Vastaanotolla kävi päivystysaikaan 168 salolaista pieneläinasiakasta. Vuonna 2016 kävijöitä oli 318. Salolaiset asiakkaat muodostivat pieneläinpäivystyksen asiakaskäynneistä vain vähän yli 2 %.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta:

Eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvontatehtävät ovat valtion korvaamia, kunnalle määrättyjä tehtäviä. Valvonnan päävastuu on valvontaeläinlääkärillä. Muut kaupungineläinlääkärit osallistuvat valvontaan tarvittaessa, esimerkiksi valvontaeläinlääkärin poissaolojen aikana tai avustavat tarvittaessa valvontaeläinlääkärinä eläinsuojelukäynneillä. Eläinlääkärien lisäksi eläinsuojeluvalvontakäynneille osallistuu joskus terveystarkastajia, joiden kustannuksia valtio ei kuitenkaan korvaa.

Eläinten hyvinvoinnin valvontaan käytettiin 0,8 htv ja eläinten terveyden- ja sivutuotevalvontaan molempiin 0,1 htv.

Eläinten terveydenvalvonta toteutui suunnitelman mukaisesti. Kaikki suunnitellut tarkastuskäynnit tehtiin ja tarvittavat näytteet otettiin. Myös suunnitelmallista eläinsuojeluvalvontaa toteutetaan riskinarvioinnin pohjalta. Säännöllisen valvonnan kohteissa, joita ovat esim. tallit, eläinlaitokset ja kennelit, on harvoin epäkohtia, joten niitä ei ole tarkoituksenmukaista tarkastaa joka vuosi. Vuoden 2017 osalta jäi puolet (7 kpl) valvontasuunnitelman mukaisista tallitarkastuksista kiireellisempien töiden vuoksi tekemättä.

Valtaosa eläinten hyvinvoinnin valvonnasta on epäilyyn perustuvia tarkastuksia. Epäilyyn perustuvia eläinsuojelutarkastuksia tehtiin yhteensä 112 kpl (vuonna 2016 116 kpl). Tarkastuksista 81 % kohdistui pieneläimiin. Uusintatarkastuksia tehtiin 32 kpl (vuonna 2016 19 kpl) ja ne jakautuivat puoliksi pien- ja isoeläimiin. Eläinsuojelutarkastuksia tehtiin yhteensä 153 kpl (vuonna 2016 152 kpl).

Noin 75 %:ssa tarkastuksista tarvittiin eläinsuojelullisia toimenpiteitä. Lievempien eläinsuojelullisten epäkohtien johdosta annettiin neuvoja ja ohjeita. Hallinnollisia pakkokeinoja, kuten määräyksiä ja kieltoja annettiin noin 23 %:ssa tarkastetuista kohteista. Muutamassa tapauksessa ryhdyttiin myös eläinsuojelulain 44 §:n mukaisiin kiireellisiin toimenpiteisiin eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi, kuten tilapäisen hoidon hankkiminen muualta tai uudelleensijoittaminen. Hankalimpia eläinsuojelutapauksia selvitettiin yhdessä läänineläinlääkärin kanssa.

Voimavarat ja niiden riittävyys

Vuoden 2017 valvontasuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin päästiin varsin hyvin. Vain terveydensuojelulain mukaisen suunnitelmallisen valvonnan toteutumistaso oli alle 90 %, mutta senkin osalta päästiin selvästi parempaan tulokseen kuin edellisenä vuonna (78 %). Tavoitteiden parempi toteutuminen aiempiin vuosiin verrattuna perustui pitkälti vähentyneeseen valvontatarpeeseen. Vähäriskisten kohteiden

valvontatarvetta on pienennetty tai ne on poistettu kokonaan suunnitelmallisen valvonnan piiristä.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy selvityksen ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta vuonna 2017.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Ympäristönsuojelun henkilöstömuutoksista johtuvat järjestelyt

731/01.01.00.04/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 45

Esittelijä poisti asian listalta.

Rakennusvalvonnan henkilöstömuutoksista johtuvat järjestelyt

731/01.01.00.04/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 46

Esittelijä poisti asian listalta.

Viranhaltijapäätökset

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 47

Valmistelija: hallintopäällikkö Eeva Koskinen, eeva.koskinen@salo.fi, (02) 778 2307.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 14.2.–13.3.2018 tehdyt viranhaltijapäätökset.

Toimielimellä on oikeus ottaa käsiteltäväkseen asia, jossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Hallintosäännön 48 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta tai sen puheenjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai kaupunkikehitysjohtaja.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy päätökset täytäntöön pantaviksi siltä osin kuin ne kuntalain mukaan ovat otettavissa lautakunnan käsittelyyn.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Tiedoksi tulleet

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.03.2018 § 48

Valmistelija: hallintopäällikkö Eeva Koskinen, eeva.koskinen@salo.fi, 02 778 2307 ja lupasihteeri Pirkko Isoviita-Reiman, pirkko.isoviita@salo.fi, 02 778 7808.

Lautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

Metsähallitus TNro 2017- 566471 rekisteröity 19.10.2017. Pyysuon luonnonsuojelualue 734-891-1-6, 182,96 ha. Suojelualue on muodostunut tiloista 734-579-1-56 Pyysuo, 734-621-1-31 Hirvelänmetsä, 734-748-2-4 Takametsä ja 734-748-4-39 Pyysuo. Dyn 506/2018.

VARELY/238/2018, 5.2.2018. Luonnonsuojelulain 49 §:n 3 momentin mukainen poikkeuslupa, joka koskee rauhoitetun lintulajin häirintää ja tappamista. Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa Rentokil Initial Tuholaistorjunnalle luvan pyydystä elävänä sekä hävittää talitiaisista, varpusia ja pikkuvarpusia ampumalla luonnonsuojelulain 39 § 1 momentin kiellosta poiketen hakemuksessa mainituissa toimipisteissä koko Suomen alueella. Lupa on voimassa 31.12.2023 asti. Dyn 478/2018.

Salon kaupungin Perniön kirkonkylän jätevedenpuhdistamon tarkkailututkimus, vuosiraportti 2017, Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy, 13.2.2018 nro 249-18-458.

Salon kaupungin Särkisalon Förbyn jätevedenpuhdistamon tarkkailututkimus, vuosiraportti 2017, Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy, 13.2.2018 nro 179-18-880.

Vaasan HAO 15.2.2018, päätösno 18/0030/2. Vaasan hallinto-oikeus on antanut päätöksen Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n valitukseen ympäristönsuojelulain mukaisessa asiassa, joka koskee Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n poikkeuslupahakemusta Korvenmäen jäteaseman kaatopaikkatoimintaan. HAO hylkäsi valituksen.

Aikaisempi asian käsittely: Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 12.10.2016, nro 254/2016/1, hylännyt Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen 35 §:n mukaisen poikkeuslupahakemuksen. Hakemus on koskenut Korvenmäen jäteaseman kaatopaikkatoimintaa. Dyn 369/2016.

ESAVI/11044/2017, 19.2.2018, päätösno 30/2018/2. Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Caruna Oy:lle luvan sähkökaapelin asentamiseen Kiskonjoen alitse. AVI myöntää Caruna Oy:lle pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittaviin osiin yhteisistä vesialueista 734-748-876-2 ja 734-741-876-1. Hankkeesta ja myönnettyistä vähäisistä pysyvistä käyttöoikeuksista ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä. Dyn 2902/2017.

Muurlan- ja Perniönjoen tarkkailututkimus, vuosiraportti 2017, Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy, 23.2.2018 nro 22-18-620.

Someron Kalattomannotko ja Salon Kiikalan Kaskistonnummi, vedenoton vaikutusten tarkkailututkimus vuosiraportti 2017, Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy, 1.3.2018, nro 109-18-1277

VARELY/680/2018, 2.3.2018, YSA 239 849, päätös Terv-ojan luonnonsuojelualueen perustamisesta. Kiikala, 734-721-4-43, noin 2,3 ha. Dyn 738/2018.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esittelijä lisäsi tiedoksi tulleisiin seuraavan asian:

Turun hallinto-oikeus 9.3.2018/18/0064/1, päätös kunnallisasiassa, rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös 17.5.2017 oikaisuvaatimuksesta, joka koski lautakunnan päätöstä 19.4.2017/rakennustarkastajan valinta (dno 1821/2016), Turun hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esityksen lisäyksineen.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:

36, 37, 38, 43, 44, 45, 46, 47, 48

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomainen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 77, 24101 Salo
puh. 02 7781
sähköposti: kirjaamo@salo.fi
käyntiosoite: Hornintie 2 - 4, 24800 Halikko
aukioloajat: ma - to 8.00 - 16.00, pe 8.00 - 14.45

Pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

**Oikaisuvaatimuksen
sisältö**

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomainen
ja valitusaika**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32
20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika	
		päivää

Hallintovalitus, pykälät:	Valitusaika	
39, 40, 41, 42	30	päivää

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Vaasan hallinto-oikeus PL 204, 65101 Vaasa	Pykälät	Valitusaika	
			päivää
39, 40		30	päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä taikka eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postinumero Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postinumero Pykälät

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 250 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Valitus markkinaoikeudelle Oikeudenkäyntimaksu on 2000 euroa.

Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energihuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.

Lisätietoja Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

---

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.